

Sprawozdanie z realizacji uchwały
nr LII/964/16 z dnia 14 września 2016 r.
w sprawie przyjęcia Programu „Otwarty Kraków”,
za rok 2023

Kraków, kwiecień 2024 r.

Spis treści

Wstęp do sprawozdania z realizacji Programu „Otwarty Kraków”	3
Cudzoziemcy w Krakowie – dane demograficzne z badań socjologicznych.....	3
Cudzoziemcy w Krakowie – dane statystyczne z Urzędu Miasta Krakowa.....	7
Edukacja	10
Zatrudnienie cudzoziemców - Grodzki Urząd Pracy w Krakowie (GUP).....	19
Przedsiębiorczość - Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji	26
Sport	28
Wydarzenia wielokulturowe i propagowanie kultury mniejszości narodowych i etnicznych	33
Komunikacja Społeczna.....	50
Bezpieczeństwo.....	51
Pomoc społeczna i sprawy społeczne.....	53
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia – koordynator Programu „Otwarty Kraków”	64
Harmonogram realizacji Programu „Otwarty Kraków” w 2023 r.	80
Podsumowanie.....	91

Wstęp do sprawozdania z realizacji Programu „Otwarty Kraków”

Realizacja Programu „Otwarty Kraków”¹ była w 2023 r. koordynowana przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa (Referat ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej), a poszczególne działania były prowadzone przez określone Wydziały Urzędu Miasta Krakowa, miejskie jednostki organizacyjne i instytucje miejskie, domy kultury, biblioteki oraz organizacje pozarządowe współpracujące z Gminą Miejską Kraków.

W sprawozdaniu przedstawiono również informacje dotyczące projektów na rzecz osób uchodźczych z Ukrainy, migrantów, mniejszości narodowych i etnicznych oraz aktywność zespołów, ciał doradczych powołanych, wspieranych lub finansowanych przez Miasto w 2023 r.

Niniejsze sprawozdanie jest ósmym podsumowaniem działań Gminy Miejskiej Kraków na rzecz wielokulturowości i realizowanych we współpracy z cudzoziemcami.

Cudzoziemcy w Krakowie – dane demograficzne z badań socjologicznych

---

Wiedzę na temat liczby cudzoziemców w Krakowie czerpana jest z różnych źródeł danych statystycznych na temat imigrantów, m.in. z trzech rejestrów cudzoziemców posiadających ważne karty pobytu (wydane przez Wojewodę Małopolskiego), cudzoziemców zameldowanych (stale i czasowo) na terenie Krakowa, cudzoziemców uwzględnionych w rejestrach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz dzieci imigrantów zarejestrowanych w placówkach edukacyjnych na terenie Miasta. W dalszym ciągu jednak odwołujemy się do szacunkowej liczby ogólnej migrantów w Krakowie na poziomie ok. 18% mieszkańców Miasta.

W 2023 r. w ramach Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji opracowano raport² pt. „Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2023 r.”, w którym na podstawie ww. rejestrów ujęto podstawowe dane dotyczące liczby i struktury migrantów w Krakowie.

Dane z 2023 r. wskazują na kontynuację **trendu wzrostowego liczby obcokrajowców mieszkających w Krakowie**. Trend ten obserwujemy w każdym kolejnym roku od 2019 r. do roku 2023. Jest to widoczne w danych Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW) oraz

---

¹ Program „Otwarty Kraków” został przyjęty uchwałą nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 września 2016 r. Treść uchwały opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa pod adresem internetowym: <https://tiny.pl/7qj43>.

Program został przetłumaczony na cztery języki: angielski, ukraiński, rosyjski i niemiecki. Przetłumaczony tekst uchwały można znaleźć pod adresem internetowym: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=%2066323.

² Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2023r., K. Pędziwiatr, M. Stonawski, J. Brzozowski, S. Szkołut <https://owim.uek.krakow.pl/index.php/publikacje/>.

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), które wskazują na **podwojenie się populacji cudzoziemców w ciągu 5 ostatnich lat**. Według danych MUW w listopadzie w Krakowie przebywało około 64,4 tysiące migrantów. Z kolei z bazy ZUS otrzymujemy informacje o 63,1 tys. migrantach. Pomimo wzrostu populacji legalizujących pobyt i pracujących w firmach zarejestrowanych w Krakowie, liczba zameldowanych na pobyt czasowy i stały utrzymuje się na dużo niższym poziomie wynoszącym 19,4 tys. osób w 2023 r., co stanowi jedynie około jednej trzeciej populacji zarejestrowanych w pozostałych bazach. Co interesujące w okresie **2022-2023 liczba zameldowanych obniżyła się nawet o około 5 tys. migrantów**.

Okres 2022-2023 przyniósł **zmianę dynamiki zmian liczebności populacji obcokrajowców**. W przypadku danych MUW, wzrost populacji wyniósł w tym czasie około 20%, co przerwało trend spadkowy przyrostów populacji o zalegalizowanym pobycie na terytorium RP. W okresie od 2019 r. do 2023 r. największa zmiana nastąpiła w latach 2019-2020 (listopad 2019 r. do listopada 2020 r.) – wzrost o 28%, a następie przyrosty względne uległy obniżeniu. Z kolei w przypadku danych ZUS od 2019 r. obserwowano wzrost przyrostów populacji, ale w ostatnim roku przyrost wyniósł około 10%, czyli wynik podobny do tego z okresu 2019-2020. Jak już wspomniano, liczba zameldowanych obcokrajowców obniżyła się o 20% w stosunku do roku poprzedniego (UMK), a w okresie poprzednim zanotowano wzrost liczebności tej grupy o 63%. Generalnie w przypadku zameldowań nie można wskazać trendu zmian.

W ostatnim roku zanotowano **spadek liczby obcokrajowców z krajów Unii Europejskiej i Wielkiej Brytanii** we wszystkich prezentowanych rejestrach. Jest to pierwszy taki rok w okresie 2019-2023. Najwięcej obniżyła się populacja zameldowanych – o 28% w stosunku do 2022 r. – i wyniosła 3,2 tys. osób. W pozostałych bazach spadek ten wyniósł 3-4%. Ponadto liczba zameldowanych ze wszystkich regionów świata uległa obniżeniu w badanym okresie, z wyjątkiem **cudzoziemców z regionu Australii i Oceanii**, których **liczebność wzrosła** z 25 do 188 osób, czyli około 652%. W przypadku pozostałych rejestrów największe zmiany widoczne są w populacji **cudzoziemców z Azji** – o 50% do poziomu 9,1 tys. osób w przypadku MUW oraz o 35% do poziomu 7,8 tys. w bazie ZUS. Istotny **wzrost** widoczny był też w **populacji pochodzącej z Afryki**. MUW zanotował 1,5 tys. osób (wzrost o 44%), a ZUS 1,6 tys. (wzrost o 10%). Jak co roku **zwiększa się też populacja z krajów europejskich spoza UE, głównie z Ukrainy** – wzrost odpowiednio o 21% do poziomu prawie 43 tys. (MUW) i o 8% do poziomu 46,6 tys. (ZUS).

Najliczniejszą grupą obcokrajowców w Krakowie są obywatele krajów europejskich spoza Unii Europejskiej, którzy w 2023 r. stanowili powyżej 60% populacji migrantów mieszkających w Krakowie. Najniższy udział tej grupy jest wśród zameldowanych - około 61%, a najwyższy wśród płacących składki - około 74%. W okresie 2019-2023 można zauważyć nieznaczne zmiany udziału tej grupy. Stopniowo obniża się natomiast udział obcokrajowców z krajów Unii Europejskiej, którzy w 2019 r. byli drugą największą grupą migrantów stanowiąc od prawie 14% w rejestrze ZUS do blisko 25% w bazie MUW. Obecnie udział tej grupy wynosi od około 8% w danych ZUS do niemal 17% w danych UMK. Społeczność ta jest obecnie trzecią grupą pod względem liczebności (z wyjątkiem rejestru zameldowań). **Znaczący wzrost udziału notują mieszkańcy wywodzący się z krajów azjatyckich**, którzy w 2023 r. stanowili według ZUS - 12,4%, MUW – około 14% a UMK - 15,6% populacji migrantów w Krakowie. Wzrasta też udział migrantów z obywatelstwem krajów afrykańskich, który w 2023 r. wyniósł 2,4% (UMK, MUW) oraz 2,6% (ZUS). Kolejną grupą są **osoby z Ameryki Południowej** od 1,6% (ZUS) to 2,2%

(MUW) populacji. Obywatele krajów Ameryki Północnej stanowią około 1%, a krajów Australii i Oceanii 0,1% populacji migrantów.

Ukraińcy, jak co roku, stanowią największą grupę obcokrajowców zamieszkujących w Krakowie. W okresie 2019-2023 liczba Ukraińców w bazie legalizujących pobyt (MUW) wzrosła z 15,8 tys. w 2019 r. do 29 tys. osób w 2023 r. **Wzrasta również liczba płacących składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.** Na koniec badanego okresu było to około 36,3 tysiąca imigrantów z tego kraju. Z kolei liczba zameldowanych obniżyła się z 10,5 tys. w 2022 r. do poziomu podobnego jak w 2021 r. sięgając 7,5 tys. osób. Wynika z tego, że jedynie około 20% obywateli tego kraju płacących składki ZUS na terenie Krakowa, jest w Mieście zameldowana. **W rejestrze UKR na początku listopada 2023 r. zarejestrowanych było natomiast około 31,6 tys. Ukraińców.** Ostateczne dane ze Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. wskazywały na około 17 tys. obywateli tego kraju.

Ukraińcy są największą grupą wśród Europejczyków spoza Unii Europejskiej posiadających karty pobytu. Ich udział w tej zbiorowości wynosi 74% (zob. rys. 2.6). Udział tej zbiorowości jednak stopniowo się obniża. Na przykład w 2021 r. stanowili oni 83%, a 2022 r. 80% tej grupy. **Kolejnymi grupami narodowymi są Białorusini – 15%, których udział w ostatnim roku wzrósł o 5 punktów procentowych, Rosjanie – 5% oraz Gruzini – 4%.**

W stosunku do 2021 r. nieznaczne zmiany można zaobserwować w strukturze populacji pochodzącej z Azji. Głównymi grupami są tutaj **Indusi (36%), Turcy (12%) oraz Azerowie (9%).** W ostatnich latach **obniża się natomiast udział Wietnamczyków,** który osiągnął 6% w 2023 r., grupy, która w Krakowie była przez lata dominującą z tej części świata. **Wśród obywateli Unii Europejskiej z Wielką Brytanią najwięcej jest osób pochodzących z Europy Południowej,** w tym 15% stanowią Włosi, a 11% Hiszpanie. Na dalszych miejscach znajdują się obywatele Wielkiej Brytanii (10%), Francji (9%) oraz Rumunii (7%). W czwartej co do wielkości grupie – **obywatele Afryki – nie zanotowano znaczących zmian strukturze populacji.** Nadal przeważają osoby z Afryki Północnej: Egiptu (21%), Tunezji (10%), Maroka (9%) i Algierii (9%). Znaczącą grupą z udziałem 10% są także Nigeryjczycy. Podobnie **wśród cudzoziemców z Ameryki Południowej nie zanotowano znaczących zmian struktury.** Brazylijczycy stanowią tutaj 42% populacji. Następnie plasują się Meksykanie (15%), Kolumbijczycy (9%), Argentyńczycy (8%) i Kostarykańczycy (5%). Osoby z Ameryki Północnej zamieszkujące w Krakowie to zdecydowanie obywatele Stanów Zjednoczonych (85%), a z Oceanii – Australijczycy (69%).

W latach od 2019 r. do 2023 r. następowały nieznaczne zmiany w rankingu **dziesięciu największych grup pochodzenia migrantów mieszkających w Krakowie,** według wszystkich źródeł danych. **Dominują w nim zdecydowanie cudzoziemcy z krajów europejskich, zwłaszcza takich jak: Ukraina, Białoruś i Rosja.** Na znaczeniu **pod względem liczebności zyskują z roku na rok Indusi –** jedna z najbardziej dynamicznie rozwijających się populacji w Krakowie, a także **Gruzini, Turcy oraz Azerowie.** Ci ostatni w 2023 r. po raz pierwszy znaleźli się w pierwszej dziesiątce we wszystkich trzech rejestrach. **W 2023 r. Indusi są trzecią co do wielkości grupą imigrantów w Krakowie we wszystkich trzech rejestrach.** W tym miejscu należy dodać, że udział pierwszej dziesiątki najliczniejszych krajów pochodzenia w ogóle cudzoziemców w Krakowie powoli wzrasta (z wyjątkiem bazy ZUS). W 2023 r. w danych UMK udział tej grupy wyniósł 76,8%, według MUW – 78,6%, a w bazie ZUS – 82,7%.

Wśród obcokrajowców mieszkających w Krakowie dominują liczebnie mężczyźni, w każdym roku od 2019 r. do 2023 r. We wszystkich trzech rejestrach na każde dziesięć osób przypada około sześciu mężczyzn. W ostatnim roku nie zaobserwowano znaczących zmian w profilu według płci. W 2023 r. udział kobiet w bazie UMK wynosił 45%, w rejestrze ZUS – 43%, a w danych MUW – 42%. Dla porównania wśród obcokrajowców objętych Narodowym Spisem Powszechnym w 2021 r. udział kobiet wyniósł 46%. W populacji Ukraińców w rejestrze UKR jest natomiast zdecydowanie więcej kobiet niż mężczyzn. W 2023 r. udział ten wynosił 60%. W przypadku tego rejestru występują jednak dynamiczne zmiany. W pierwszych opublikowanych danych po rozpoczęciu przez Rosję pełnoskalowej inwazji na Ukrainę, pochodzących z kwietnia 2022 r., udział kobiet wynosił aż 73%. Jednak w kolejnych okresach udział kobiet ulegał stopniowemu obniżeniu.

Wśród największych grup cudzoziemców w Krakowie obserwujemy duże zróżnicowanie w feminizacji populacji. **Europejczycy spoza Unii Europejskiej cechują się populacją zbalansowaną pod względem płci.** Około pięciu na dziesięciu migrantów z Ukrainy, Białorusi, Rosji, Węgier oraz Rumunii to kobiety. Inaczej wygląda to w populacji wywodzącej się z krajów Unii Europejskiej. Tutaj zdecydowanie dominują mężczyźni. Jedynie około trzy z dziesięciu osób są kobietami (Włochy, Hiszpania, Francja, Niemcy). Wśród obywateli Wielkiej Brytanii odsetek jest nawet niższy i wynosi 18 (czyli jedynie 2 Brytyjki na 10 Brytyjczyków). W największej grupie wywodzącej się spoza Europy – Indusów – około 63% stanowią mężczyźni. Jedną na pięć osób jest kobieta wśród Turków oraz Gruzinów. **Porównując te wyniki do roku poprzedniego nie są widoczne istotne zmiany w strukturze tych grup mimo przyrostu populacji z ww. krajów.**

Według danych z legalizacji pobytu na terytorium RP **liczebność populacji cudzoziemców wzrastała we wszystkich grupach wieku i płci w latach 2019-2023.** Największe zmiany, jak co roku, zanotowano w grupie 25-34 oraz 35-44 lat, czyli w wieku produkcyjnym. W 2023 r. osoby w wieku 25-34 lat stanowiły 38% wszystkich obcokrajowców w Krakowie. Natomiast druga co do wielkości zbiorowość (osoby w wieku 35-44 lat), miała 25% udział w populacji.

Obcokrajowcy mieszkający w Krakowie są generalnie lepiej wykształceni niż ogół populacji naszego Miasta. Wskazuje na to porównanie struktury wykształcenia mieszkańców z Krakowa z Narodowego Spisu Powszechnego 2021 r. oraz danych o migrantach z rejestru MUW. **W populacji migrantów w wieku 13 i więcej lat udział osób z wyższym wykształceniem wynosił 48% w 2023 r. (bez uwzględnienia braków danych – około 62%), natomiast w populacji wszystkich mieszkańców Krakowa udział ten wyniósł 34%. Szczególnie duża różnica jest widoczna wśród kobiet, gdzie udział najwyższego poziomu wykształcenia wynosił 54% dla migrantek oraz 37% dla mieszkanek Miasta.** W populacji mężczyzn odsetki te wyniosły odpowiednio 44 – wśród migrantów i 33 – wśród mieszkańców.

W 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, **cudzoziemcy zamieszkiwali we wszystkich dzielnicach Krakowa.** Według bazy MUW **największy udział obcokrajowców w ogóle mieszkańców dzielnic Krakowa zanotowano w Dzielnicy I Stare Miasto, gdzie około 20% jest cudzoziemcami.** Jest to pierwszy tak wysoki wynik osiągający 20% w całym okresie 2020-2023. W latach tych udział ten wzrósł o 8 punktów procentowych. **Kolejnymi dzielnicami pod względem odsetka cudzoziemców jest Dzielnica II Grzegórzki – 16 (wzrost o 7 pp.) oraz Dzielnica V Krowodrza i Dzielnica XIII Podgórze – po 14. Najmniejsze udziały zanotowały**

Dzielnica XVI Bińczyce – 3% i Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie – 2% populacji. Najwięcej obcokrajowców deklарowało zamieszkanie w Dzielnicy I Stare Miasto – 7,5 tys. osób (wzrost o 61% w stosunku do 2020 r.), Dzielnicy VIII Dębniaki – 7 tys. (49%), Dzielnicy XIII Podgórze – 6,5 tys. (53%), Dzielnicy IV Prądnik Biały – 6,2 tys. osób (52%) oraz Dzielnicy II Grzegórzki – 5,7 tys. (77%). W sumie w tych pięciu dzielnicach skupionych było 51% wszystkich migrantów. W 2023 r. już tylko w jednej dzielnicy liczebność migrantów wynosiła poniżej 1 tys. osób – Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie z populacją 405 obcokrajowców.

Porównując do poprzedniego roku szkolnego 2022/2023, w analizowanym roku 2023/2024 **nastąpił wzrost liczby cudzoziemców w krakowskich placówkach edukacyjnych o 14,7% - wzrost z 17 tysięcy do 19,7 tysięcy.** Najwięcej cudzoziemców uczęszcza do szkół podstawowych, policealnych oraz przedszkoli.

Cudzoziemcy w Krakowie – dane statystyczne z Urzędu Miasta Krakowa

---

Zameldowania - Wydział Spraw Administracyjnych

Według danych (stan na dzień 31 grudnia 2023 r.) liczba cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały wynosiła 4887 osób, na pobyt czasowy 14 971 osób. Łączna liczba zameldowanych cudzoziemców (pobyt stały i pobyt czasowy) wyniosła **19 858 osób.**

Pomoc mieszkaniowa - Wydział Mieszkalnictwa

W ramach realizacji zadania Gminy Miejskiej Kraków jakim jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, w 2023 r. przyznano gminne lokale mieszkalne trzem rodzinom/osobom zamieszkującym w Krakowie i będących cudzoziemcami (realizacja list mieszkaniowych). Wszystkie te osoby są obywatelami Ukrainy, ale żadna z nich nie posiada statusu uchodźcy. Ponadto w 2023 r. tytułem realizacji wyroku eksmisyjnego przyznano lokal jednej osobie legitymującej się obywatelstwem ukraińskim.

Kierowcy - Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców

Liczba cudzoziemców, którym wydano prawo jazdy: 5209 (90% stanowiła wymiana dokumentów).

Liczba cudzoziemców, którzy zarejestrowali pojazd w Krakowie wynosi: 5411.

Liczba cudzoziemców, którym wydano licencję taxi wynosi: 111.

Na terenie Wydziału Ewidencji Pojazdów i Kierowców funkcjonuje system kolejkowy CSK, który na panelu obsługi ma możliwość zmiany z języka polskiego na język angielski i język ukraiński.

Związki małżeńskie - Urząd Stanu Cywilnego

W 2023 r. małżeństwo w Krakowie zawarło 450 cudzoziemców - najwięcej obywateli Ukrainy.

Śluby cudzoziemców zawartych w Krakowie w 2023 r.

Lp.	Obywatelstwo	Liczba zawartych małżeństw
1.	Ukraina - Ukraina	111
2.	Ukraina	87
3.	Wielka Brytania	32
4.	Hiszpania	14
5.	Niemcy	13
6.	Turcja	12
7.	Włochy	12
8.	Białoruś	10
9.	Rosja	10
10.	Indie	9
11.	Białoruś - Białoruś	8
12.	Francja	8
13.	Egipt	6
14.	Maroko	6
15.	Stany Zjednoczone Ameryki	6
16.	Białoruś - Ukraina	5
17.	Portugalia	5
18.	Węgry	5
19.	Algieria	4
20.	Austria	4
21.	Brazylia	4
22.	Iran	4
23.	Chorwacja	3
24.	Litwa	3
25.	Słowacja	3
26.	Angola - Angola	2
27.	Armenia	2
28.	Australia	2
29.	Grecja	2
30.	Kanada	2
31.	Kazachstan	2
32.	Meksyk	2
33.	Mołdawia - Mołdawia	2
34.	Nigeria	2
35.	Pakistan	2
36.	Rosja - Ukraina	2
37.	Syria	2
38.	Szwajcaria	2
39.	Wielka Brytania - Wielka Brytania	2
40.	Albania	1

41.	Argentyna	1
42.	Argentyna - Korea Płd.	1
43.	Azerbejdżan	1
44.	Chiny	1
45.	Dania	1
46.	Ekwador	1
47.	Filipiny	1
48.	Francja - Francja	1
49.	Ghana - Ghana	1
50.	Gruzja	1
51.	Irlandia	1
52.	Kamerun	1
53.	Kolumbia	1
54.	Kongo	1
55.	Kongo - Kongo	1
56.	Macedonia	1
57.	Mołdawia - Rosja	1
58.	Nepal - Nepal	1
59.	Niderlandy	1
60.	Nigeria - Nigeria	1
61.	Nigeria - Ukraina	1
62.	Panama	1
63.	Peru	1
64.	Portugalia - Portugalia	1
65.	Rosja - Rumunia	1
66.	Rumunia	1
67.	Saint Lucia	1
68.	Senegal	1
69.	Słowacja	1
70.	Stany Zjednoczone Ameryki - Ukraina	1
71.	Szwecja	1
72.	Ukraina - Tadżykistan	1
73.	Ukraina - Włochy	1
74.	Tadżykistan - Tadżykistan	1
75.	Tunezja	1
76.	Wietnam	1
77.	Zimbabwe	1
Suma		450

Edukacja

Uczniowie cudzoziemscy w przedszkolach, szkołach, internatach i bursach

Liczba uczniów cudzoziemców wg Systemu Informacji Oświatowej (SIO) wyniosła **ogółem 19 842 osób**. Dane uwzględniają liczbę dzieci, uczniów i słuchaczy z krakowskich ogólnodostępnych i specjalnych przedszkoli oraz szkół dla młodzieży i dorosłych (samorządowych i niesamorządowych).

Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów cudzoziemców w podziale na narodowość.

Kraj pochodzenia	Liczba cudzoziemców - dzieci, uczniów i słuchaczy
Afganistan	7
Albania	5
Algieria	13
Angola	2
Anguilla	2
Arabia Saudyjska	4
Argentyna	13
Armenia	90
Australia	5
Austria	7
Azerbejdżan	112
Bangladesz	2
Belgia	3
Białoruś	1640
Boliwia	3
Bośnia i Hercegowina	1
Brazylia	42
Bułgaria	13
Chile	1
Chiny	16
Chorwacja	2
Czarnogóra	1
Czechy	10
Dania	1
Dominikana	2
Egipt	57
Ekwador	2
Estonia	4
Etiopia	2
Filipiny	11
Finlandia	2
Francja	11

Gambia	1
Grecja	6
Gruzja	47
Gwatemala	7
Hiszpania	12
Holandia	5
Indie	434
Indonezja	1
inne kraje	62
Irak	8
Iran	11
Irlandia	4
Izrael	9
Jamajka	1
Japonia	2
Jordania	10
Kamerun	7
Kanada	5
Kazachstan	90
Kirgizja	12
Kolumbia	3
Korea płd.	9
Kostaryka	4
Kuba	3
Kuwejt	1
Demokratyczna Republika Konga	9
Liban	6
Libia	1
Litwa	6
Łotwa	3
Macedonia	5
Maroko	16
Meksyk	7
Mołdawia	29
Mongolia	4
Nepal	2
Niemcy	21
Niger	1
Nigeria	10
Norwegia	3
Pakistan	24
Palestyna	4
Peru	3
Portugalia	8
Republika Dżibuti	1
Republika Południowej Afryki	5
Republika Środkowoafrykańska	1
Rosja	463
Rumunia	27

Rwanda	1
Salwador	1
Serbia	7
Słowacja	17
Słowenia	1
Somalia	1
Sri lanka	5
Stany Zjednoczone Ameryki	43
Sudan	1
Syria	4
Szwajcaria	2
Szwecja	6
Tadżykistan	5
Tajlandia	4
Tajwan	1
Tunezja	8
Turcja	75
Turkmenistan	4
Uganda	1
Ukraina	6903
Ukraina - pobyt legalny	9053
Urugwaj	5
Uzbekistan	15
Vanuatu	1
Wenezuela	6
Węgry	15
Wielka Brytania	27
Wietnam	103
Włochy	26
Zair	1
Zimbabwe	1
Suma	19842

314 uczniów o narodowości innej niż polska **posiadało miejsce w internatach szkolnych i bursach.**

Ponadto na początku roku szkolnego 2023/2024 **do wszystkich typów ogólnodostępnych przedszkoli i punktów przedszkolnych (samorządowych bądź niesamorządowych) w Krakowie uczęszczało ogółem 36 177 dzieci w wieku 3–6 lat** (a w szczególnie uzasadnionych przypadkach w wieku 2,5 roku lub 7 lat). Rok wcześniej było ich 37 082, czyli ponad 900 więcej. Wtedy w przedszkolach niesamorządowych było o ponad tysiąc więcej dzieci niż w placówkach samorządowych. W tym roku szkolnym jest podobna sytuacja – w punktach niesamorządowych jest o prawie 1,5 tysiąca więcej dzieci niż w placówkach samorządowych. Na początku roku szkolnego 2023-2024 wśród wszystkich przedszkolaków było 3301 obcokrajowców. W porównaniu do roku poprzedniego nie nastąpił znaczący wzrost liczby przedszkolaków w Krakowie. W aktualnym roku szkolnym cudzoziemcy wśród wszystkich krakowskich przedszkolaków stanowili 9,1%. Nastąpił wzrost o 0,5 punktu procentowego.

Nauka języka polskiego, nauka języka i własnej historii i kultury, wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych, asystenci międzykulturowi i romscy

3217 uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny albo którzy przebywają legalnie na terytorium naszego kraju, w przypadku gdy przybyli na terytorium Polski z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, skorzystało w roku 2023 z dodatkowej nauki języka polskiego. Ponadto z dodatkowej nauki języka polskiego skorzystało **1281 uczniów** w tym Polaków powracających do Krakowa i pozostałych cudzoziemców.

18 uczniów należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, skorzystało z możliwości nauki języka oraz własnej kultury i historii. Zajęcia odbywały się w Szkole Podstawowej nr 26 im. Andrzeja Struga w Krakowie (3 uczniów, 1 grupa, język ormiański) oraz Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 12 im. Janusza Korczaka w Krakowie (15 uczniów, 2 grupy (6 i 9), język ukraiński).

Liczba uczniów/wychowanków pochodzenia romskiego na rzecz których, szkoła/przedszkole podejmowała dodatkowe zadania edukacyjne - 73.

Z pomocy psychologiczno-pedagogicznej krakowskich poradni (w tym poradni specjalistycznych) skorzystało **336 uczniów cudzoziemskich**.

W 2023 r., kontynuowano wsparcie psychiczne dzieci i młodzieży ukraińskiej oraz ich opiekunów w punktach Słonecznych Przestrzeni Wsparcia (projekt zainicjowany w 2022 r., finansowanych ze środków UNICEF w oparciu o współpracę organizacji z Urzędem Miasta Krakowa).

Przez część 2023 r. punkty działały w ośmiu miejscach Krakowa, od września 2023 r. działają w czterech. Projekt ma charakter integracyjny, w którym z pomocy psychologów, pedagogów i logopedów mogą korzystać dzieci z Ukrainy, jak i ich polscy rówieśnicy.

Gwarancją wysokiej jakości opieki oferowanej przez Słoneczne Przestrzenie Wsparcia jest bazowanie na wieloletnich doświadczeniach samorządowych poradni psychologiczno-pedagogicznych, które realizują politykę oświatową Miasta Krakowa w zakresie pomocy i opieki specjalistycznej dla dzieci oraz młodzieży. Szczególne wsparcie w Słonecznych Przestrzeniach Wsparcia jest kierowane do dzieci, u których występują problemy adaptacyjne, emocjonalne lub rozwojowe, a także do dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ich opiekunów.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej: www.spwslonce.com.

W krakowskich samorządowych placówkach oświatowych w 2023 r. zatrudnionych było **148 asystentów międzykulturowych i 3 asystentów edukacji romskiej**.

Lista placówek oświatowych, w których zatrudnieni byli asystenci międzykulturowi

Typ szkoły/ placówki	Nazwa szkoły/placówki	Liczba zatrudnionych - osoby władające językiem kraju pochodzenia, o których mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - <i>Prawo oświatowe</i>
Przedszkole	Samorządowe Przedszkole nr 150 w Krakowie	1
Przedszkole	Samorządowe Przedszkole nr 44 w Krakowie	1
Przedszkole	Samorządowe Przedszkole nr 57 "Kraina Małych Artystów" w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 103 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 104 im. Jana Matejki w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 110 im. Księdza Jana Twardowskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 111 im. Wojska Polskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 113 im. Leopolda Węgrzynowicza w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 114 im. Arkadego Fiedlera w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 119 im. Janiny Porazińskiej w Krakowie	3
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 123 im. gen. Józefa Bema w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 124 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 126 im. komisji edukacji narodowej w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 129 im. Kornela Makuszyńskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 132 im. św. Benedykta z Nursji w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 137 im. Profesora Wiktora Zina w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 14 w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 149 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 155 im. św. Jadwigi Królowej w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 18 im. św. Anny w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 2 im. św. Wojciecha w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 20 w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 21 im. Władysława Jagiełły w Krakowie	2

Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 26 im. Andrzeja Struga w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 27 im. Marii Konopnickiej w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 29 im. Jana Matejki w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 31 im. dr. Henryka Jordana w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Karola Chodkiewicza w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 33 im. Króla Stefana Batorego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 36 im. Henryka Sienkiewicza w Krakowie	4
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 37 im. Juliana Tuwima w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 38 im. bractwa kurkowego w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 39 im. Bartosza Głowackiego w Krakowie	3
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Romualda Traugutta w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 40 im. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 43 im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 48 im. Szarych Szeregów w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 49 im. Juliana Ursyna Niemcewicza w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 50 im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie	3
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Marii Dąbrowskiej w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 53 im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 54 im. Juliana Tuwima w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 55 im. Jarosława Iwaszkiewicza w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 56 im. Tadeusza Rejtana w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 58 im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 61 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 62 im. komandora porucznika Franciszka Dąbrowskiego w Krakowie	1

Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 64 im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 7 im. Wojska Polskiego w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 80 im. Wojciecha Bogusławskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 85 im. ks. Kazimierza Jancarza w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 86 im. Powstańców Śląskich w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 88 im. Stefana Żeromskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 89 im. Kornela Makuszyńskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 91 im. Janusza Kusocińskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 92 im. Bohaterów Westerplatte w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 95 im. Władysława Broniewskiego w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 97 im. Joachima Lelewela w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 107 im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 12 im. Janusza Korczaka w Krakowie	7
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 148 im. Polskich Noblistów w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 15 im. Księdza Kardynała Karola Wojtyły w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 151 im. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 158 im. Profesora Juliana Aleksandrowicza w Krakowie	5
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 162 im. prof. Władysława Szafera w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 22 im. mjr. Henryka Sucharskiego w Krakowie	2
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 98 im. Henryka Sienkiewicza w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr 5 im. Polskich Olimpijczyków w Krakowie	2
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 6 im. Jana Pawła II w Krakowie	1

Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Krakowie	4
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 11 w Krakowie	2
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 13 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14 w Krakowie	3
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 w Krakowie	3
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 17 w Krakowie	2
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 18 w Krakowie	2
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 19 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Krakowie	2
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 21 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Krakowie	2
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 w Krakowie	2
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8 w Krakowie	1

oświatowych		
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół i Placówek pn. „Centrum dla niewidomych i słabowidzących” w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Mikołaja Kopernika w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 13 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 18 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 8 w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Krakowie	1

Lista placówek oświatowych, w których zatrudnieni byli asystenci edukacji romskiej

Typ szkoły / placówki	Nazwa szkoły/placówki	Liczba zatrudnionych - asystenci edukacji romskiej, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 105 im. Ludwiki Wawrzyńskiej w Krakowie	1
Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 148 im. Polskich Noblistów w Krakowie	1
Zespół szkół i placówek oświatowych	Zespół Szkół Specjalnych nr 14 im. prof. Marii Grzegorzewskiej w Krakowie	1

Zatrudnienie cudzoziemców - Grodzki Urząd Pracy w Krakowie

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Grodzki Urząd Pracy w Krakowie zarejestrował **15 882 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcovi**.

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Armenia	330
Białoruś	5538
Gruzja	3083
Mołdawia	1067
Rosja	0
Ukraina	5864
Suma	15 882

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Grodzki Urząd Pracy w Krakowie wydał **71 odmów wpisu do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcovi**.

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Armenia	1
Białoruś	15
Gruzja	21
Mołdawia	2
Rosja	1
Rumunia	1
Turkmenistan	1
Ukraina	29
Suma	71

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Grodzki Urząd Pracy w Krakowie wydał **18 zezwoleń na pracę sezonową** (przy 305 złożonych wnioskach o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca).

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Białoruś	1
Demokratyczna Republika Konga	2
Mołdawia	1
Ukraina	14
Suma	18

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Grodzki Urząd Pracy w Krakowie wydał **24 odmowy wydania zezwolenia na pracę sezonową.**

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Demokratyczna Republika Konga	1
Filipiny	1
Indie	3
Iran	1
Kamerun	2
Tadżykistan	2
Turcja	2
Turkmenistan	5
Uzbekistan	7
Suma	24

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Grodzki Urząd Pracy w Krakowie **wydał 12 658 informacji starosty**, jednocześnie w odniesieniu do **59 ofert pracy ww. Urząd odmówił wydania informacji starosty.**

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w Grodzkim Urzędzie Pracy w Krakowie zostały zarejestrowane **1953 osoby bezrobotne – cudzoziemcy.**

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni
Afganistan	4
Armenia	1
Białoruś	62
Brazylia	1
Bułgaria	4
Chile	1
Czechy	4
Dania	1
Egipt	4
Filipiny	1
Francja	2
Gambia	2
Grecja	3
Gruzja	2
Hiszpania	6
Indie	1
Irak	2

Iran	1
Jordania	2
Kamerun	3
Kazachstan	3
Kenia	1
Królestwo Niderlandów	2
Kuba	1
Liban	1
Litwa	2
Łotwa	1
Maroko	2
Mołdawia	3
Nigeria	1
Pakistan	1
Portugalia	2
Rosja	23
Rumunia	4
Słowacja	13
Słowenia	1
Szwecja	2
Tunezja	2
Turcja	3
Turkmenistan	1
Ukraina	1758
Węgry	6
Wielka Brytania	2
Włochy	11
Suma	1953

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. pracownicy Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie wzięli udział w **8 wydarzeniach** dedykowanych cudzoziemcom i pracodawcom związanych z zatrudnianiem cudzoziemców. W 2023 r. wprowadzono nową usługę dla klientów – **e-Konsultacje**. Są one realizowane w kilku blokach tematycznych. Jednym z nich jest **legalizacja zatrudnienia cudzoziemców**. Do 31 grudnia 2023 r. Grodzki Urząd Pracy w Krakowie udzielił w tym zakresie **4 konsultacji**.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. z pomocy Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie w zakresie poszukiwania pracy skorzystało 1351 osób bezrobotnych cudzoziemców.

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni
Afganistan	2
Armenia	1
Białoruś	45
Bułgaria	1
Chile	1
Chorwacja	1
Czechy	1
Egipt	1
Filipiny	2
Gambia	1
Grecja	1
Hiszpania	2
Indie	1
Irak	2
Jordania	1
Kamerun	1
Kazachstan	2
Kenia	1
Królestwo Niderlandów	1
Kuba	1
Litwa	2
Maroko	2
Mołdawia	3
Nigeria	2
Portugalia	2
Rosja	19
Saint Vincent i Grenadyny	1
Słowacja	8
Słowenia	1
Tunezja	1
Turcja	1

Turkmenistan	1
Ukraina	1225
Węgry	3
Wielka Brytania	2
Włochy	9
Suma	1351

Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie w zakresie zasiłków dla bezrobotnych w końcu danego miesiąca.

Cudzoziemcy bezrobotni z prawem do zasiłku w końcu danego miesiąca												
2023 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ogółem	17	22	30	32	31	30	32	23	24	33	38	44
w tym kobiety	8	11	17	18	19	21	21	19	16	21	25	28

Liczba osób bezrobotnych cudzoziemców z prawem do zasiłku według stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 44 osoby.

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni z prawem do zasiłku
Czechy	1
Egipt	2
Francja	1
Grecja	1
Hiszpania	1
Iran	1
Kuba	1
Portugalia	2
Rosja	1
Słowacja	2
Turcja	1
Ukraina	27
Węgry	2
Włochy	1
Suma	44

Liczba cudzoziemców zarejestrowanych jako osoby poszukujące pracy i osoby bezrobotne w końcu danego miesiąca:

Cudzoziemcy poszukujący pracy w końcu danego miesiąca												
2023 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ogółem	92	104	114	114	103	79	86	88	84	85	87	76
w tym kobiety	62	78	85	84	77	58	61	60	64	67	65	56
Cudzoziemcy bezrobotni w końcu danego miesiąca												
Ogółem	1163	1207	1205	1131	1023	931	879	824	809	787	721	725
w tym kobiety	970	1002	990	926	838	773	727	676	674	656	596	595
Cudzoziemcy poszukujący pracy oraz cudzoziemcy bezrobotni w końcu danego miesiąca												
Suma												
Ogółem	1255	1311	1319	1245	1126	1010	965	912	893	872	808	801
w tym kobiety	1032	1080	1075	1010	915	831	788	736	738	723	661	651

Liczba osób bezrobotnych cudzoziemców według stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 725.

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni
Armenia	1
Białoruś	28
Bułgaria	1
Chorwacja	1
Czechy	2
Egipt	2
Filipiny	1
Francja	1
Grecja	1
Hiszpania	4
Indie	1
Irak	1
Iran	1
Irlandia	1
Jordania	1
Kamerun	1
Królestwo Niderlandów	2
Kuba	1
Liban	1
Litwa	1
Maroko	2
Niemcy	1
Nigeria	1

Portugalia	2
Rosja	8
Rumunia	2
Słowacja	4
Tunezja	2
Turcja	3
Ukraina	637
Węgry	2
Wielka Brytania	1
Włochy	7
Suma	725

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. do Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie wpłynęło **30 867** powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

Płeć	Ilość
kobiety	17 846
mężczyźni	13 021
Suma	30 867

Obywatelstwo cudzoziemca	Ilość
Ukraina	30 770
Białoruś	42
Rosja	21
Gruzja	7
Armenia	4
Turkmenistan	3
Kazachstan	3
Mołdawia	2
Wielka Brytania	2
Algieria	1
Azerbejdżan	2
Indie	1
Iran	1
Kirgistan	1
Kongo	1
Polska	2
Turcja	1
Stany Zjednoczone Ameryki	2
Uzbekistan	1
Suma	30 867

W Grodzkim Urzędzie Pracy w Krakowie zatrudnionych jest 5 osób narodowości ukraińskiej, w tym 2 z nich posiadają obywatelstwo polskie. W 2023 r. pracownicy Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie uczestniczyli w bezpłatnych szkoleniach z zakresu współpracy z cudzoziemcami/uchodźcami, organizowanych m.in. przez: Międzynarodową Organizację ds. Migracji IOM, Urząd Marszałkowski, Małopolski Urząd Wojewódzki i Urząd Miasta Krakowa. W Grodzkim Urzędzie Pracy w Krakowie 25 pracowników zna i posługuje się w sposób komunikatywny językiem angielskim, 7 językiem ukraińskim oraz 5 językiem rosyjskim.

Grodzki Urząd Pracy w Krakowie, w 2023 r. kontynuował współpracę w zakresie zatrudniania cudzoziemców z **Centrum Wielokulturowym w Krakowie**.

Przedsiębiorczość - Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji

---

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej - wnioski w CEIDG w Gminie Miejskiej Kraków złożone przez cudzoziemców w 2023 r.

Statystyki dotyczące wpisów do CEIDG obejmują zarówno wnioski przedsiębiorców złożone za pośrednictwem urzędu gminy (tzw. wnioski papierowe), jak również wnioski złożone w formie elektronicznej bezpośrednio przez przedsiębiorcę z wykorzystaniem profilu zaufanego (tj. z pominięciem organu rejestrowego).

Liczba wniosków CEIDG-1 złożonych w 2023 r. do CEIDG przez cudzoziemców z adresem wykonywania działalności gospodarczej na terenie Krakowa:

- ilość zarejestrowanych firm - 1278,
- ilość zawieszonych firm - 220,
- ilość wznowionych firm - 83,
- ilość wykreślonych firm - 214.

W roku 2023 za pośrednictwem UMK działalność gospodarczą zarejestrowało 931 cudzoziemców. Największą grupą wśród cudzoziemców stanowili obywatele Ukrainy, którzy założyli w sumie 724 firmy. Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej założyli 85 firm (dane z Wydziału Spraw Administracyjnych).

Kody PKD najczęściej wybierane przez przedsiębiorców cudzoziemskich

Jak wynika z bazy CEIDG, w 2023 r. najczęściej wybieranymi przez przedsiębiorców cudzoziemskich były kody PKD:

- 62.01Z - Działalność związana z oprogramowaniem - 412 firmy,
- 96.02Z - Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne - 254 firmy,
- 47.91Z - Działalność sklepów internetowych - 144 firmy,

- 43.39Z – Wykonywanie pozostałych robót budowlanych - 86 firmy,
- 56.10.A – Stałe placówki gastronomiczne - 84 firmy.

Działania kierowane do cudzoziemców mieszkających w Krakowie

Centrum Wspierania Inwestorów i Innowacyjnej Gospodarki kieruje do inwestorów oraz przedstawicieli biznesu informacje obejmujące takie obszary jak: komunikacja publiczna, działalność urzędu, wsparcie dla firm, działalność szkół, miejskich szpitali itp. Informacje te przekazywane są do firm z branży usługowej, działających w Krakowie za pośrednictwem stowarzyszeń ASPIRE i ABSL w języku angielskim, które są przygotowywane najczęściej na wniosek przedstawicieli biznesu. Informacje poświęcone biznesowi i prowadzeniu przedsiębiorczości w Krakowie można znaleźć w języku polskim i angielskim na stronie internetowej: www.dlabiznesu.krakow.pl.

Na stronie jest także udostępniany Przewodnik dla inwestora w języku polskim i angielskim, zawierający podstawowe informacje z zakresu procesu inwestycyjnego.

Ponadto przygotowywany jest biuletyn CallforBusiness o tematyce biznesowej, który dystrybuowany jest m.in. do firm, instytucji otoczenia biznesu, uczelni, a także Wydziałów UMK i miejskich jednostek organizacyjnych itp. Broszura ma formę pliku pdf w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej, która zamieszczana jest na stronie internetowej: www.dlabiznesu.krakow.pl.

Z pracownikami Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji obsługującymi klientów można komunikować się w języku angielskim, francuskim, rosyjskim i ukraińskim.

Punkt Obsługi Przedsiębiorcy Cudzoziemca (POP)

W Punkcie Obsługi Przedsiębiorcy (POP) w 2023 r. zostało zrealizowanych szereg działań skierowanych do cudzoziemców mieszkających oraz prowadzących firmy w Krakowie.

Konsultant ds. cudzoziemców, biegle mówiący w 3 językach (ukraińskim, rosyjskim i angielskim) udzielił w 2023 r. **1155 konsultacji**. Konsultant udzielał również informacji w formie elektronicznej, tłumaczył teksty skierowane do obywateli Ukrainy, a także prowadził szkolenia dla cudzoziemców zainteresowanych prowadzeniem firmy w Polsce.

W 2023 r. zostało przeprowadzonych **10 prezentacji** pn. „Pierwsza Firma. Krok po Kroku” w języku ukraińskim, w których wzięło udział **451 cudzoziemców** (w ramach współpracy z Fundacją Zurich, grupą Step by Step, Centrum Kultury Żydowskiej i Stowarzyszeniem Patchwork).

W Punkcie Obsługi Przedsiębiorcy przy ul. Zabłocie 22 można również było skorzystać z dyżurów doradców podatkowych oraz adwokatów, stanowiska z komputerem samoobsługowym dla klientów (głównie dla cudzoziemców do wypełniania wniosków online – profil zaufany, CEIDG, 500+ i inne), konsultacji online dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych założeniem firmy, ulotek w języku angielskim oraz ukraińskim o funkcjonujących w POP stanowiskach konsultacyjnych dla przedsiębiorców.

Ponadto kontynuowano wsparcie w formie Wirtualnego Urzędnika w ukraińskiej i angielskiej wersji językowej (wersja mobilna oraz przez stronę internetową: www.dlabiznesu.krakow.pl/pop), przygotowano artykuły po ukraińsku na temat możliwości zakładania firmy w Krakowie (UAinKraków, Callforbusiness).

Zrealizowana również została kolejna edycja programu pn. „Przedsiębiorcze Krakowianki” skierowanego także dla kobiet z Ukrainy.

Za zaangażowanie i aktywność Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji w zakresie promowania przedsiębiorczości wśród obywateli Ukrainy, Urząd Miasta Krakowa został laureatem nagrody Super Samorząd (https://dlabiznesu.krakow.pl/aktualnosci/279722,1955_komunikat.gala_wreczenia_nagrod_super_samorzad_i_super_glos_2023.html), za działania na rzecz integracji społeczności ukraińskiej. Super Samorząd to nagroda dla organizacji społecznych i nieformalnych grup mieszkańców oraz władz samorządowych za partnerską współpracę przy realizacji oddolnych inicjatyw, poprawiających funkcjonowanie lokalnych społeczności.

Sport

Z zajęć sportowych w **88 krakowskich klubach sportowych**, które otrzymały dotacje z budżetu Miasta Krakowa, skorzystało w 2023 r. **1651 cudzoziemców**.

Lp.	Nazwa organizacji	Liczba cudzoziemców korzystających z zajęć	Inicjatywy aktywizujące cudzoziemców zamieszkujących w Krakowie lub działania integracyjne dla cudzoziemców prowadzone na terenie klubu
1	Stowarzyszenie Sportowe Radwansport	53	Cudzoziemcy uczestniczą w zajęciach organizowanych przez trenerów, a także w zawodach sportowych. Zajęcia mają zawsze charakter otwarty, tzn. są dostępne dla wszystkich. Stowarzyszenie dodatkowo współpracuje z pedagogami szkolnymi, a w sytuacji, gdy potrzebna jest pomoc finansowa, dziecko nie płaci składki członkowskiej. Aktualnie jest kilkanaście osób (z Ukrainy), które korzystają z zajęć bezpłatnie. Większość trenerów (w razie potrzeby), rozmawia także z dziećmi w języku angielskim.
2	Małopolski Klub Sportowy Koyama	35	Udział w zajęciach treningowych, wyjazdy kondycyjno-integracyjne w góry, obozy, zawody sportowe
3	Klub Sportowy Płaszowianka	18	Udział w zajęciach treningowych
4	Stowarzyszenie Klub Sportowy Grzegórzecki	9	Udział w zajęciach treningowych

5	Wojewódzki Ludowy Klub Sportowy Krakus	2	Udział w zajęciach treningowych
6	Krakowski Klub Kajakowy	9	Udział w zajęciach treningowych
7	UKS M. Gortata	5	Udział w zajęciach treningowych
8	SKF MAXIMUS	3	Udział w zajęciach treningowych
9	HZ HORN	1	Udział w zajęciach treningowych
10	Yacht Klub Polski w Krakowie	2	Udział w zajęciach treningowych
11	KS HUTNIK	1	Udział w zajęciach treningowych
12	KS Nadwiślan	2	Udział w zajęciach treningowych
13	RKS JUVENIA	8	Udział w zajęciach treningowych
14	UKS Judo	1	Udział w zajęciach treningowych
15	KSGA	4	Udział w zajęciach treningowych
16	UKS SGAiS OLIMPIA	3	Udział w zajęciach treningowych
17	UKS SPARTA Volleyball	2	Udział w zajęciach treningowych
18	UKS 1993	2	Udział w zajęciach treningowych
19	UKS SMS GALICJA	4	Udział w zajęciach treningowych
20	SKS KUSY	3	Udział w zajęciach treningowych
21	KS SportWise	1	Udział w zajęciach treningowych
22	KS Kolejarz - Prokocim	2	Udział w zajęciach treningowych
23	Fundacja SPORT DLA ZDROWIA	3	Udział w zajęciach treningowych
24	SKF Wspierania Młodych Talentów 100-lat CRACOVIA	2	Udział w zajęciach treningowych
25	SLSOSRP SALOS	6	Udział w zajęciach treningowych

26	Krakowska Szkoła Wushu, program „Sport łączy pokolenia, integruje rodziny”	16	Ze względu na charakter programu pn. „Sport łączy pokolenia, integruje rodziny”, w bezpłatnych i otwartych zajęciach uczestniczyły całe rodziny z Ukrainy. Okazjonalnie uczestniczyły w zajęciach również osoby z innych krajów (np. Słowacja).
27	Krakowski Klub OYAMA	42	Udział w zajęciach treningowych
28	OSS Opatkowianka	6	Udział w zajęciach treningowych
29	Krakowski Klub Szachistów	20	Udział w zajęciach treningowych
30	Kolejowy Klub Wodny 1929	3	Udział w zajęciach treningowych
31	UKS Olimp	3	Udział w zajęciach treningowych
32	KS Tynec	3	Udział w zajęciach treningowych
33	UKS KSBad	5	Udział w zajęciach treningowych
34	Krakowskie Centrum Taekwon-do	64	Udział w zajęciach treningowych
35	KS Balance Sport	3	Udział w zajęciach treningowych
36	Krakowska Szkoła Wushu	37	Udział w zajęciach treningowych
37	Klub Sportowy TK	15	Udział w zajęciach treningowych
38	Krakowski Klub Karate Tradycyjnego	120	Udział w zajęciach treningowych
39	OJK Pegaz	8	Udział w zajęciach treningowych
40	Małopolskie TKKF Liga Siatkówki	56	Udział w zajęciach treningowych
41	Małopolskie TKKF Droga do zdrowia	16	Udział w zajęciach treningowych
42	Małopolskie TKKF mieszkańcom Krakowa	24	Udział w zajęciach treningowych
43	PKS Jadwiga	18	Udział w zajęciach treningowych
44	Kraków Athletics Team	5	Udział w zajęciach treningowych

45	UKS Tenis 24	1	Udział w zajęciach treningowych
46	Radwansport	51	Udział w zajęciach treningowych
47	Gens Una Sumus	40	Udział w zajęciach treningowych
48	KS M-Team	30	Udział w zajęciach treningowych
49	UKS Krakowiak 85	10	Udział w zajęciach treningowych
50	UKS AB Kraków	20	Udział w zajęciach treningowych
51	Radwansport	51	Udział w zajęciach treningowych
52a	Kolejowy Klub Wodny 1929	15	Kraków Wspólnie - Integracja Ferie (od 30 stycznia do 3 lutego 2023 r.)
52b	Kolejowy Klub Wodny 1929	10	Master Class-Sport (od 15 kwietnia do 3 czerwca 2023 r.)
52c	Kolejowy Klub Wodny 1929	3	Udział w zajęciach treningowych
53	Stowarzyszenie Cool Team	5	Deskorolka dla każdego - program cyklicznych zajęć nauki jazdy na deskorolce
54	Klub Sportowy Wanda	10	Zajęcia z piłki nożnej oraz tenisa stołowego
55	KS Clepardia	12	Umożliwienie udziału w treningach i rozgrywkach prowadzonych przez klub
56	Ludowy Klub Sportowy Błyskawica w Wyciążach	30	Treningi i udział w zawodach ligowych prowadzonych przez MZPN, udział w MMP w futsalu w kategorii U19, udział cudzoziemców w organizacji turniejów dla dzieci
57	Fundacja SGA Szkoła Gimnastyki Artystycznej	50	Stałe zajęcia sportowe prowadzone przez cały rok oraz na zakończenie roku występy i pokazy święteczne przybliżające kulturę polską
58	KS Albertus Kraków	1	Brak pobierania opłat abonamentowych w roku 2023
59	Wojskowy Klub Sportowy WAWEL	34	Obcokrajowych uczestniczą w zajęciach sekcji lekkiej atletyki, orientacji sportowej, piłki nożnej, piłki siatkowej oraz sekcji strzelectwa sportowego
60	Krakowski Klub Sportowy Sieprawski	3	Treningi narciarskie organizowane na terenie Krakowa i Sieprawia (jeżeli obcokrajowiec uczestniczy treningu to zajęcia prowadzone są w języku angielskim)

61	MKS SMS Kraków	16	Udział w zajęciach treningowych
62	Międzyszkolny Klub Sportowy Centrum	8	Otwarte treningi dla Polaków i osób innych narodowości
64	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Krakowie	197	Zajęcia sportowe i ogólnorozwojowe dla dzieci, grup zaawansowanych lub wyczynowych, wśród trenerów zorganizowane są grupy anglojęzyczne lub ukraińskie
63	Stowarzyszenie Polska Akademia Piłki Nożnej	4	Udział w zajęciach treningowych

Wydarzenia wielokulturowe i propagowanie kultury mniejszości narodowych i etnicznych

---

Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytucje Kultury Miasta Krakowa, muzea, teatry

Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz z miejskimi instytucjami kultury bardzo aktywnie działał w 2023 r., wpisując się swoimi przedsięwzięciami we wspieranie idei wielokulturowości w Krakowie. Większość atrakcji, wydarzeń i zajęć były dostępne dla osób nieposługujących się językiem polskim – w tym przede wszystkim w języku angielskim.

W tabeli na kolejnych stronach przedstawiono najważniejsze wydarzenia finansowane lub wspierane przez Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz miejskie jednostki kultury.

W 2023 r. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie podjął działań informacyjnych o możliwości inicjowania procesu nadawania nazw ulic, placów odnoszących się do cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych.

Wydarzenia finansowane w ramach otwartych konkursów ofert, które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych.

W ramach otwartych konkursów ofert Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego dofinansował następujące projekty/wydarzenia, które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych: Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie, Festiwal ETNOKRAKÓW/ROZSTAJE, Międzynarodowy Festiwal Teatru Ukraińskiego „Wschód-Zachód”, pokazy filmów ukraińskich, projekt „Nić, która łączy” oraz Art-Piknik w Krakowie.

Ponadto dofinansowano działalność Stowarzyszenia Willa Decjusza, takie jak projekt pn. „Laboratorium Dialogu Kultur”. W ramach projektu były realizowane stypendia i rezydencje literackie oraz Letnia Szkoła Wyszehradzka - dwutygodniowy cykl szkoleń młodych ludzi z krajów Grupy Wyszehradzkiej i Europy Wschodniej, realizowany corocznie od 2002 r. Celem projektu jest pogłębienie wiedzy na temat wyzwań regionalnych i globalnych, likwidacja wzajemnych stereotypów, budowanie więzi i przyjacielskich kontaktów. Uczestnikami programu są studenci, doktoranci, młodzi nauczyciele i dziennikarze z czterech krajów Grupy Wyszehradzkiej oraz innych krajów europejskich. W dotychczasowych edycjach Szkoły wzięło udział ponad 500 osób, pochodzących z: Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Francji, Kirgistanu, Kosowa, Litwy, Macedonii, Mołdawii, Niemiec,

Rosji, Rumunii, Serbii, Słowenii i Ukrainy. Część debat, wykładów i spotkań jest otwarta dla publiczności.

Polska Nagroda im. Sergio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka. Nagroda została ustanowiona z inicjatywy Stowarzyszenia Willa Decjusza w roku 2003 i objęta honorowym patronatem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców oraz JE Ambasadora Brazylii i JE Ambasadora Szwecji. Przyznawana jest corocznie za działania na rzecz pokojowego współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur w dwóch kategoriach: osoba oraz organizacja pozarządowa. W roku 2023 laureatami zostali Marcin Żyła, Familias Unidas por Nuestros Desaparecidos en Jalisco (FUNDEJ) oraz Andrzej Poczobut (nagroda honorowa).

Na realizację ww. przedsięwzięć przyznane zostały dotacje w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Gminy Miejskiej Kraków w sferze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa.

Ponadto Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego dofinansował konferencję pt. „Romowie we współczesnym świecie”, która odbywała się 29 i 30 czerwca 2023 r.

NAZWA INSTYTUCJI/ORGANIZACJI	OPIS WYDARZEŃ
<p>TEATR ŁAŻNIA NOWA, DOM UTOPII - MIĘDZYNARODOWE CENTRUM EMPATII</p>	<p>W 2023 r. Teatr Łażnia Nowa zatrudniał cudzoziemców, przede wszystkim w ramach międzynarodowych rezydencji artystycznych (m.in.: Simone Rueß, Tomáš Moravec, Vira Pakosh, Mariia Mytروفanova, Oksana Andreieva); udzielał wsparcia artystom i twórcom cudzoziemskim poprzez angażowanie ich w projekty artystyczne, dzięki którym mogli kontynuować swoją pracę i utrzymywać źródło dochodu; organizował swoje działania kulturalne z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, którzy nie znają języka polskiego, np. poprzez prezentowanie spektakli z napisami w językach angielskim i ukraińskim; umieszczał na swoim terenie jednostki informacji, opisy w innych językach niż polski (m.in. opisy wystaw, katalogi festiwalowe); współpracował z organizacjami, które realizują działania na rzecz cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych, m.in. z Romskim Stowarzyszeniem Oświatowym „Harangos”; współpracował z Centrum Wielokulturowym dla Obcokrajowców oraz umieścił informację o działalności Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców.</p> <p>Przykłady zrealizowanych działań:</p> <p>Marta Romankiv, „Eurowarsztat_Nowa Huta” - spotkania warsztatowe w których uczestniczyło 13 osób migranckich, mieszkających w Krakowie, pod przewodnictwem interdyscyplinarnej artystki urodzonej we Lwowie Marty Romankiw oraz aktora Michała Majnicza. Uczestnicy i uczestniczki pracowali nad artykulacją swoich potrzeb i szukali politycznego języka dla ich wypowiedzenia, tworzyli także mapę osobistych deklaracji i postulatów, które znalazły swój wyraz w formie politycznych manifestów i transparentów. Warsztaty były tłumaczone na język ukraiński i angielski.</p> <p>Aleka Polis, „Ławica” - seria działań warsztatowych realizowanych od stycznia do kwietnia 2023 r. oraz wystawa (maj 2023 r.). „Ławica” Aleki Polis - artystki wizualnej - bada dynamikę grupowych relacji, procesy kształtowania się i odkształcania hierarchii, wzajemne oddziaływania jednostek i sposoby funkcjonowania zbiorowości. W toku kilkugodzinnych działań odbywających się na małej scenie Teatru Łażnia Nowa, powstała praca wideo dokumentująca wspólne ruchowe poszukiwania, które w wymiarze praktycznym przyjęły formę sesji terapeutycznych. Dotychczas w działaniach Aleki Polis wzięły udział 72 osoby, m.in. osoby uchodźcze z Ukrainy dotknięte traumą wojenną, z niepełnosprawnościami ruchowymi, psychicznymi jak i intelektualnymi. Warsztaty tłumaczone były na język ukraiński.</p> <p>„Back to the Future of Theatrical Storytelling 2: Connecting Space and Time” sesja warsztatów i spotkań – „Play On! New Storytelling with Immersive Technologies” - czteroletni projekt o szerokim zakresie, realizowany w ramach europejskiego programu Creative Europe, zainicjowany przez 9 teatrów europejskich, które posiadają rozległe i różnorodne doświadczenie w zakresie wykorzystania cyfrowych technologii. W projekcie biorą udział również uniwersytety, które stanowią wsparcie merytoryczne i eksperckie dla teatrów zrzeszonych w PLAYON! Liderem projektu jest VAT Teater z Tallinna. Ponadto w ramach zadania udało się zawiązać partnerstwo w ramach sektora technicznego, które zrzesza aż 8 uniwersytetów, będących</p>

kreatywnym wsparciem z zakresu wiedzy technicznej.

Warsztaty „Cyklooksytocyna” (prowadzenie: Aleka Polis) - cykl działań arteterapeutycznych, integrujących dla dzieci 13-18 lat pochodzących z Ukrainy i innych krajów (50% dzieci ukraińskich, pozostałe innych narodowości). Warsztaty zrealizowane zostały przez Teatr Łąźnia Nowa w ramach projektu pn. „Kraków Wspólnie Integracja Master Class”, organizowanego przez Fundację Internationaler Bund Polska przy współpracy z Wydziałem Edukacji UMK i finansowanego przez Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF). Warsztaty były tłumaczone na język ukraiński oraz anonsowane w tym języku. Łącznie udział wzięło 60 osób.

Bartosz Zaskórski, Aleksandra Liput - „Lokalna wizja spekulatywna”. Jednodniowe wydarzenie wystawiennicze zakończone kameralnym koncertem Bartosza Zaskórskiego na parkingu pomiędzy Miejskim Dziennym Domem Pomocy Społecznej nr 6, Centrum Kształcenia Zawodowego i Bursą Szkolnictwa Ponadpodstawowego. W ww. Bursie zamieszkuje młodzież ukraińska, ucząca się w Krakowie.

MIĘDZYNARODWE REZYDENCJE ARTYSTYCZNE - Pobyt rezydencyjny czeskiego artysty wizuanego Tomaša Moravca (czerwiec i lipiec 2023 r.), niemieckiej artystki wizualnej Simone Ruess (od lipca do września 2023 r.), włoskiej choreografki Giorgii Lolli (grudzień 2023 r.), 3 osób artystycznych z Ukrainy Vira Pakosh, Mariia Mytrofanova, Anti Gonna (Oksana Andreieva), od września do listopada 2023 r.

SPÓŁDZIELNIA DOBRYCH PRAKTYK - wsparcie Domu Utopii dla następujących organizacji pozarządowych i grup nieformalnych: Fundacja „Centrum Edukacji Obywatelskiej” zorganizowała warsztaty w kursie „Pracuję w szkole w czasach migracji”, Fundacja JawDikh zorganizowała spotkanie romskich rodzin uchodźczych z Ukrainy przebywających w Krakowie z ERGO Network – European Roma Grassroots Organization oraz z organizacjami romskimi, asystentami romskimi i aktywistami. Spotkanie ma na celu przyjrzeniu się sytuacji i potrzebom Ukraińskich Romów.

Afrykańsko-Bliskowschodnie Koło Naukowe UJ w ramach grantu naukowego „Wielokulturowość w erze globalizacji”, zorganizowało warsztaty kuchni senegalskiej.

We współpracy z Romskim Stowarzyszeniem Oświatowym „Harangos”, w Domu Utopii od kwietnia 2023 r. działa świetlica „Amaro Kher” (rom. Nasz Dom), w której prowadzone były zajęcia edukacyjne i arteterapeutyczne oraz warsztaty rzemieślnicze adresowane do dziecięcej społeczności romskiej. W 2023 r. świetlica zanotowała ponad 1500 odwiedzin dzieci z pięciu nowohuckich dzielnic.

We współpracy z Fundacją WyspART odbyły się w pracowniach Domu Utopii - Międzynarodowego Centrum Empatii warsztaty pn. „Reanimujemy koszule”. Powstała unikatowa kolekcja koszul wyrażająca osobisty charakter każdej osoby uczestniczącej

	<p>w projekcie. Łącznie udział wzięło 8 kobiet (uchodźczyń z Ukrainy) będących pod opieką Fundacji WOLNO NAM i Challenging Hop - Międzykulturowy Ośrodek Wsparcia - Hostel Interwencyjny.</p> <p>Konferencja przedsiębiorców z Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego podsumowująca realizację projektu pn. „Kraków Metropolitan Area for Business 2 (KMA4Business)”.</p> <p>Projekt realizowany w partnerstwie: Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A. (Lider) przez Fundację Małopolska Izba Samorządowa. W wydarzeniu wzięli udział przedsiębiorcy z Ukrainy. Projekt został zrealizowany w formie szeroko zakrojonej bezpośredniej promocji oraz kampanii wizerunkowej prezentującej w kraju i na arenie międzynarodowej potencjał gospodarczy Małopolski, w tym obszaru szczególnie istotnego dla rozwoju gospodarczego całego regionu – Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego.</p> <p>Udostępniono przestrzenie na próby chóru Krakofonia z udziałem osób z Polski i osób uchodźczych, próby w języku polskim i języku angielskim (ok. 25 osób). Krakofonia to pierwszy i jedyny w swoim rodzaju krakowski chór LGBTQ+. Czyli grupa osób, które uwielbiają razem śpiewać, rozwijać się wokalnie i dzielić energią z publicznością. A jednocześnie inkluzywna, bezpieczna przestrzeń, w której każdy może być sobą, zawierać przyjaźnie i działać na rzecz społeczności.</p> <p>Wsparcie dla kampanii społecznej „Zrozumienie = Dialog”, której celem było przeciwdziałanie dyskryminacji Romów uciekających przed wojną z Ukrainy. Plakaty i ulotki były dystrybuowane w Domu Utopii (organizatorem kampanii było Integracyjne Stowarzyszenie Sawore).</p> <p>Ponadto w 2023 r. w Domu Utopii dystrybuowano materiały promujące działalność Centrum Wielokulturowego w Krakowie (otrzymane od głównego operatora: Fundacji Internationaler Bund Polska wraz z partnerem Fundacją ZUSTRICZ oraz podmiotami współpracującymi: Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, Instytut Kultury Willa Decjusza, Kraków Expats Directory, Jagiellońskie Centrum Studiów Migracyjnych oraz CASPAR – Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych, działające przy Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie.</p>
<p>TEATR KTO</p>	<p>W sierpniu 2023 r. w siedzibie Teatru odbył się projekt pn. ICEBREAKING, którego beneficjentem jest Ensemble of Irregular Theatre (AND), współfinansowany przez rządy Czech, Węgier, Polski i Słowacji w ramach Grantów Wyszehradzkich z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. Celem projektu jest stworzenie przez czterech partnerów z grupy V4 ulicznego performansu pt. Human Caravana zmniejszającego dystans między obywatelami krajów wyszehradzkich a uchodźcami z Ukrainy.</p> <p>W tym samym miesiącu w ogrodzie Teatru KTO odbyły się warsztaty pn. „Piknik Sąsiedzki”, w którym uczestniczyło 35 osób, (Ukraińcy, Polacy) oraz czytanie performatywne książki Anny Mączki pt. „Ira w Krainie Bocianów”, w którym uczestniczyło</p>

	30 młodych widzów.
OŚRODEK KULTURY IM. CYPRIANA KAMILA NORWIDA W KRAKOWIE	<p>Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida w Krakowie zorganizował w 2023 r., wiele działań i przedsięwzięć kierowanych do cudzoziemców mieszkających w Krakowie.</p> <p>W marcu 2023 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Pisarzy i Pisarek, ustanowionego w 1984 r. przez PEN Club, odbyło się spotkanie z ukraińską pisarką dla dzieci Olgą Kupriyan. Pisarka przeczytała fragmenty książki dla dzieci, która właśnie ukazała się w Polsce w języku ukraińskim. W spotkaniu wzięły udział dzieci z Ukrainy.</p> <p>W ramach współpracy z Fundacją Zustricz i Internationaler Bund Polska realizowano projekt pn. „Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka” – współpraca przy przygotowaniu wielokulturowego wydarzenia „Korowód kolędniczy” (język polski, ukraiński i angielski).</p> <p>Na terenie Ośrodka znajdują się informacje i opisy w języku ukraińskim.</p> <p>Pracowniczki i pracownicy Ośrodka są przygotowani do przyjmowania na wydarzeniach organizowanych przez instytucję uczestników i uczestniczek angielskojęzycznych.</p>
NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY	<p>Nowohuckie Centrum Kultury w 2023 r. zorganizowało następujące wydarzenia, które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych.</p> <p>Styczeń 2023 r. - koncerty jubileuszowe Zespołu Pieśni i Tańca NOWA HUTA z okazji 70-lecia; spotkanie z ukraińską tancerką i choreografką Maria Mazyra (w ramach WspieraMY Ukrainę), która zaprezentowała efekty trzymiesięcznej pracy twórczej eksplorując temat „Un/opportunity of communication”; koncert noworoczny zespołu Góralski HAMERNIK; spektakl SKRZYPEK NA DACHU.</p> <p>Luty 2023 r. - NARODOWY BALET GRUZJI POTSKHISVILI - koncert ukraińskiego zespołu ZAZULA, inaugurujący wystawę malarstwa ukraińskiego artysty Ivana Marchuka pt. „Archetyp Wolności;</p> <p>Marzec 2023 r. - koncert charytatywny KAPELE SERC, podczas którego zorganizowano zbiórkę dla ofiar trzęsienia ziemi w Turcji i Syrii – dochód przekazany został na rzecz Polskiej Akcji Humanitarnej;</p> <p>Kwiecień 2023 r. - NAVIGATOR FESTIVAL - wydarzenie gromadzące ludzi, dla których podróżowanie, odkrywanie najdziwniejszych zakątków świata i poznawanie nowych kultur stanowi pasję życia; koncert jubileuszowy z okazji 70-lecia istnienia ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” im. Stanisława Hadyny.</p> <p>Maj 2023 r. - IMMOTUS VERTO - karuzela na skwerze przed NCK, niezwykła rzeźba użytkowa stworzona przez francuskiego artystę Christiana Cébé. Karuzela została stworzona jako dzieło proekologiczne i nie posiada zasilania elektrycznego, a w ruch</p>

	<p>wprawia ją siła mięśni osób z niej korzystających. Została stworzona z myślą o ukraińskich dzieciach, które zostały zmuszone do opuszczenia swojego kraju. Zabawa na karuzeli ma odwrócić ich uwagę od traumatycznych przeżyć i wniesć w ich życie trochę radości i śmiechu. Projekt realizowany we współpracy z Fundacją Internationaler Bund Polska.</p> <p>Czerwiec 2023 r. - koncert NOC TAŃCA w ramach Krakowskich Nocy.</p> <p>Lipiec 2023 r. - Koncert NOC JAZZU - największe jazzowe hity w wykonaniu prawdziwych wirtuozów.</p> <p>Październik 2023 r. - WORLD PRESS PHOTO - jedna z najgłośniejszych wystaw fotograficznych na świecie, prezentująca fotografie dokumentujące najważniejsze wydarzenia minionego roku. Wystawa prezentowana była w ramach cyklu Siła fotografii; MARCIN KYDRYŃSKI PREZENTUJE „Siesta w drodze” – Bohaterką wieczoru poprowadzonego przez Marcina Kydryńskiego była Lucibela, wokalistka z Republiki Zielonego Przylądka; Koncert Słowackiego Państwowego Zespół Tańca Tradycyjnego SŁUK, który wykonał narodowe tańce słowackie. Koncert odbył się z okazji 30. rocznicy powstania Republiki Słowackiej i 20. rocznicy podpisania Konwencji UNESCO; PRELUDIUM SŁOWIAŃSKIE 10-lecie spektaklu muzycznego sięgającego do korzeni kultury słowiańskiej; SLAVA KOMISSARENKO - stand-up komika z Białorusi; TANGO ARGENTINA – spektakl Tango Company Argentina.</p> <p>Listopad 2023 r. - spektakl pod dyrekcją artysty z Argentyny - Alejandro Ferreyra; musical CHRISTMAS MIRACL., w którym wystąpili aktorzy pochodzący z Korei i Ukrainy;</p> <p>Grudzień 2023 r. - ROYAL LVIV BALLET - „Dziadek do orzechów” i „Jezioro Łabędzie” w wykonaniu lwowskich artystów.</p>
<p style="text-align: center;">MUZEUM INŻYNIERII I TECHNIKI</p>	<p>Muzeum Inżynierii i Techniki w 2023 r. chcąc zachęcić osoby, które nie mówią w języku polskim do zwiedzenia wystawy „Miasto. Technoczułość” czy Ogrodu Doświadczeń im. Stanisława Lema, przygotowało mapki i druki promujące wystawy także w językach angielskim i ukraińskim.</p> <p>Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Muzeum Inżynierii i Techniki obywatele Ukrainy w roku 2023 mieli prawo do zakupu biletów z tzw. ulgą dyrektorską - za 1 zł.</p> <p>Tablice informacyjne Muzeum jak i podpisy do obiektów przygotowane są w języku polskim i angielskim.</p>
<p style="text-align: center;">MUZEUM FOTOGRAFII W KRAKOWIE</p>	<p>Wydarzenia które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych zrealizowane w 2023 r. przez Muzeum Fotografii w Krakowie.</p> <p>Rok na uchodźstwie - spotkanie wokół projektu pn. „Album fotograficzny z czasu wojny” Andrija Rafaela, fotografa z Odessy.</p> <p>Wydarzenia towarzyszące wystawie pn. Nagroda Deutsche Börse Photography Foundation 2023, m.in.: oprowadzanie po wystawie prowadzone przez dr. Dominikę Kuryłkę, jej współkuratora oraz Elmeldy Mashingo, współzałożycielkę</p>

	<p>ugrupowania „Kolorowe Dzieci”, członkinię Stowarzyszenia Polek i Polaków Pochodzenia Afrykańskiego od najmłodszych lat aktywnie angażującą się w projekty antydyskryminacyjne; program Lato w mieście, warsztaty dla dzieci i młodzieży odbywające się na wystawie czasowej (poruszane tematy: różnorodność, wielokulturowość, stereotypy kulturowe, fotografia antykolonialna); warsztaty dla dzieci w wieku od 6 do 9 lat z cyklu „Fotografie mają głos” pt. „Ta wspaniała różnorodność”.</p> <p>We współpracy ze Stowarzyszeniem Salam Lab odbyło się dwudniowe szkolenie pt. „Empatia i wielokulturowość” przygotowane dla pracowników MuFo.</p> <p>Działania kulturalne z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, którzy nie znają języka polskiego: oprowadzania po wystawach w języku ukraińskim (m.in. oprowadzanie po wystawie „Fotografika. Fotografia artystyczna w Polsce 1927-1978”, oprowadzanie po MuFo Józefitów, oprowadzanie po wystawie czasowej „Nagroda Deutsche Börse Photography Foundation 2023”, oprowadzanie po wystawie „Edward Steichen (1879–1973). Wybrane fotografie z kolekcji MNAHA w Luksemburgu”); 7 otwartych oprowadzań w języku ukraińskim; oprowadzanie po wystawie „Edward Steichen (1879–1973). Wybrane fotografie z kolekcji MNAHA w Luksemburgu w języku angielskim. Opisy na wystawach przygotowywano w języku angielskim i ukraińskim.</p>
<p>MUZEUM ARMII KRAJOWEJ IM. GEN. EMILA FIELDORFA „NILA” W KRAKOWIE</p>	<p>Treści dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych w pierwszej połowie XX w. są obecne na wystawie stałej Muzeum, która w całości przetłumaczona została na język angielski. Ta tematyka była także poruszana podczas wydarzeń organizowanych w Muzeum AK w 2023 r. W czasie ferii zimowych 2023 r., zorganizowane zostały zajęcia integrujące osoby posługujące się językami: polskim, ukraińskim i angielskim. W czasie zajęć uczestnicy nie tylko mieli okazję zdobyć nową wiedzę i umiejętności, ale także mogli podzielić się z innymi własnymi historiami i opowieściami.</p> <p>Również w okresie ferii, w 2023 r. odbyły się warsztaty historyczne oraz pokazy naukowe, które tłumaczone były w całości na język ukraiński i angielski. Zajęcia odbywały się w ramach programu „Kraków wspólnie” organizowanym przez Fundację Internationaler Bund Polska we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Krakowa, finansowany ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF).</p> <p>W 2023 r. w zorganizowane zostały przedsięwzięcia z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, którzy nie znają języka polskiego. Wystawy czasowe przygotowane w 2023 r. przetłumaczone zostały na język angielski, a w czasie ferii odbywały się zajęcia, w których uczestniczyły osoby posługujące się językami ukraińskim i angielskim. Na terenie Muzeum znajdują się opisy w języku angielskim.</p>

MOCAK	<p>MOCAK poprzez swoją działalność stara się upowszechnić ideę społeczeństwa otwartego na sztukę, w którym każdy, bez względu na wiek czy status społeczny, może wziąć udział w rozmowie na jej temat.</p> <p>Strona internetowa Muzeum jest dostępna w kilku językach. Komunikacja na wystawach (teksty kuratorskie, podpisy prac, katalogi) i w pozostałych przestrzeniach muzealnych (recepcja, szatnia, kawiarnia, księgarnia, biblioteka) jest prowadzona w języku polskim i angielskim.</p> <p>MOCAK systematycznie organizuje otwarte oprowadzania w językach obcych (angielskim i ukraińskim). W roku 2023 takie oprowadzania miały miejsce kilkakrotnie na wystawach: Polityka w sztuce, Powrót do ceramiki oraz Lukáš Houdek. Hidžra, Artyści z Krakowa. II Grupa Krakowska, Jakub Julian Ziółkowski. Jesteście moi, Krzysztof Maniak. Działania w naturze, OKNOPLAST FOR ART. Wystawa pokonkursowa, Uczyni to realnym. Czyli podobnym do czego? Współczesna sztuka litewska, Talent fotograficzny Agnieszki Osieckiej, Krystian Lupa. Wyspa oraz na wystawie Kolekcji MOCAK-u.</p> <p>Propozycją cykliczną skierowaną dla najmłodszych mieszkańców i mieszkanek Krakowa wraz z opiekunami były warsztaty umuzykalniające pn. „Dla ucha malucha”. Zajęcia były prowadzone w języku angielskim.</p> <p>Dla społeczności krakowskich posługujących się językiem obcym, czy też szkół i placówek międzynarodowych MOCAK przygotował ofertę lekcji muzealnych i warsztatów w języku angielskim lub ukraińskim.</p> <p>W minionym roku MOCAK gościł grupy m.in. z Fundacji Internationaler Bund Polska, fundacji Niezniszczalna Ukraina oraz Cracov International School.</p> <p>Osoby o doświadczeniu uchodźczym z Ukrainy, nieprzerwanie od lutego 2022 r. mogą zwiedzać Muzeum za darmo dzięki prywatnym sponsorom, natomiast obywatelom tego kraju przysługuje bilet specjalny. Również zeszłoroczne Kino letnie w MOCAK-u poświęcone było Ukrainie. W lipcu i sierpniu 2023 r. odbyło się osiem projekcji filmowych. Partnerem wydarzenia był Festiwal Filmowy „Ukraina”.</p> <p>W kontekście wielokulturowości warto zwrócić uwagę szczególnie na wystawę prezentowaną w MOCAK-u od marca do września 2023 r. - Lukáš Houdek. Hidžra – pomiędzy płciami. Ekspozycja podejmowała temat społeczności Hijra w Indiach, co stało się przyczynkiem do dyskusji na temat różnorodności i bogactwa kulturowego. W ramach programu towarzyszącego wystawie odbyło się oprowadzanie w języku angielskim z udziałem artysty, który na żywo nawiązał kontakt online z jedną z bohaterek wystawy. Lukáš Houdek był również gościem spotkania dyskusyjnego organizowanego w Bibliotece MOCAK-u.</p> <p>W Bibliotece MOCAK-u można skorzystać z literatury w językach obcych, zapraszamy szczególnie do korzystania z księgozbioru dziecięcego w języku ukraińskim.</p> <p>Ponadto w 2023 r. przedstawicielka Działu Wiedzy o Sztuce wzięła udział w szkoleniu „Empatia i wielokulturowość”,</p>
--------------	---

	organizowanym przez Salam Lab.
KRAKOWSKIE FORUM KULTURY	<p>Wydarzenia realizowane przez Krakowskie Forum Kultury w 2023 r., które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wystawa prac artystycznych Jubileusz Niny Havrylko w technice batik (malarstwo na jedwabiu). Wystawa o tematyce kwiatowej była pozytywną afirmacją życia, która w trudnych dla Ukraińców próbach miała budzić optymizm i nadzieję dla narodu w historycznym momencie swojego istnienia. - Cykl wydarzeń i aktywności poświęconych flamenco. W 2023 r. KFK we współpracy ze Szkołą Flamenco Almoraima kontynuowało realizację cyklu wydarzeń poświęconych flamenco. Oprócz tematycznych pokazów tańca połączonych z koncertami flamenco, realizowane były także zajęcia taneczno-ruchowe dla seniorów. - Swapping i ksiązkodzielnia w Klubie Kazimierz KFK inicjatywny w Klubie Kazimierz, kierowane również do osób niepolskojęzycznych. Na wymianie ubrań pojawiają się mieszkańcy Krakowa z różnych stron świata, a na półkach dostępne są książki w różnych językach, dlatego też Krakowskie Forum Kultury odwiedzają osoby różnych narodowości. - Konkurs plastyczny pn. „Barwy równości”, którego celem było uwrażliwienie uczestników na tematykę równości. Wydarzenie odbywało się w ramach „Maja Równości” organizowanego przez Urząd Miasta Krakowa. Misją konkursu było także rozbudzenie wyobraźni uczestników i uświadomienie różnorodności społeczeństwa, w którym każdy może czuć się równy. - Spacer „Równość po krakowsku” w ramach cyklu Kraków na okrągło, poświęcony opowieści o tym, jak nasi przodkowie dochodzili w Krakowie do równości – nie tylko w polityce, ale także w życiu codziennym. Prześledzono ich drogę do współczesnego Krakowa, otwartego na różnorodność i tolerancyjnego.
CENTRUM KULTURY PODGÓRZA	<p>W lutym 2023 r. odbył się Koncert Pieśni Zimowych z różnych stron świata wraz z warsztatami wielokulturowymi dla uczestników Akcji Zima. Podczas interaktywnego występu, włączającego dzieci, zaprezentowano kolędy oraz pieśni mówiące o zimie z różnych stron świata (Ukraina, Białoruś, Litwa, Chorwacja, Skandynawia i Wielka Brytania). Pieśniom towarzyszyła opowieść o miejscu ich pochodzenia.</p> <p>Od stycznia do czerwca 2023 r. prowadzono zajęcia w ramach projektu pn. „Artystyczny Klub”. Projekt został stworzony przez ukraińską organizację pozarządową - Smart Osvita (Smart Oświata) - z myślą o ukraińskich dzieciach, które były zmuszone do ucieczki z kraju po tym, jak Rosja rozpoczęła brutalną inwazję na Ukrainę. Nauczycielki zatrudnione w projekcie są również uchodźczyniami z Ukrainy i dokładają wszelkich starań, by zapewnić dzieciom poczucie emocjonalnej stabilizacji. W ramach projektu od stycznia do czerwca 2023 r. odbyło się 113 spotkań.</p> <p>Centrum Kultury Podgórze było inicjatorem i organizatorem zajęć nauki języka polskiego dla dzieci, młodzieży szkolnej</p>

i dorosłych z Ukrainy. Lekcje odbywały się bezpłatnie w siedzibie głównej Centrum Kultury Podgórze. Lekcje były organizowane od czerwca 2023 r.

W maju 2023 r. odbył się muzyczny wieczór z Giuseppe Amadei pn. „Fortepianowa podróż z Wiednia do Paryża” oraz recital fortepianowy Martina Listabartha (koncert zrealizowany we współpracy z Konsulatem Generalnym Austrii w Krakowie).

Zrealizowano Koncert Francesco Napoli - Największe przeboje (maj 2023 r.).

Lato nad Bagrami – „Grecja nad Bagrami” - koncert Nikosa Rusketosa & Greckiego Zespołu Orfeusz oraz laureatów Międzynarodowego Festiwalu Piosenki Greckiej w Zgorzelcu, Teo Vafidis - pokaz kuchni greckiej.

W pierwszy weekend czerwca 2023 r. w Centrum Kultury Podgórze odbyły się XXXIII Esperanckie Dni Krakowa. W programie znalazły się m.in.: wykłady, quizy, wystawa, spacer oraz koncert w języku esperanto.

W sierpniu 2023 r. przygotowano Koncert D-Mol Electronic Tango Project (Argentyna), w programie znalazły się kompozycje łączące klasyczne argentyńskie tango z unikalnym, nowoczesnym stylem elektronicznym.

W sierpniu 2023 r. odbył się Koncert z cyklu „Noc Cracovia Sacra” w wykonaniu Orkiestry Kameralnej im. św. Krzysztofa Miasta Stołecznego Wilna.

W październiku 2023 r. społeczność Spotterów zebrała się w Krakowie na kilka niezapomnianych dni eksploracji Miasta i nawiązywania nowych kontaktów. Wydarzenie zgromadziło ponad 50 uczestników z 35 różnych miast, pokazując różnorodny zasięg tej społeczności przewodników. Weekend Spotterów był wypełniony różnorodnymi zajęciami, które podkreślały, co to znaczy być Spotterem.

W październiku 2023 r. również odbył się Koncert Kimichi Symphony Orchestra, podczas którego młodzi artyści wystąpili również w Podgórzu.

W marcu 2023 r. przygotowano koncert pn. „Wiosenne przebudzenie”. Koncert pieśni związanych z nadejściem wiosny prezentował polskie oraz wywodzące się z innych kultur słowiańskich utwory wraz z muzyką na żywo.

Piknik Chorwacki z okazji Dni Chorwacji w Krakowie - na stanowisku prowadzono warsztaty kaligrafii i monotypii pisma gągoliczkiego, konkursy wiedzy o kulturze Chorwacji, animacje dla dzieci oraz warsztaty tworzenia lizaków w kolorach chorwackiej flagi.

Koncert Dory Petković w ramach XXII Międzynarodowego Festiwalu „Młodzi w Krakowie” (współorganizacja z Konsulem Chorwacji). Koncert odbył się we wrześniu 2023 r.

	<p>Konkurs wakacyjny fotografii z Chorwacji „Hrvatska 2023” (współorganizowany przez Konsula Chorwacji). Celem pierwszej edycji wakacyjnego konkursu pt. „HRVATSKA 2023” było propagowanie idei rodzinnego wypoczynku oraz zwiedzania i poznawania przyrody na wakacyjnych szlakach, pogłębianie wiedzy na temat Chorwacji – jej historii, kultury, sztuki i przyrody, jak też kształtowanie zainteresowań dzieci, młodzieży i dorosłych kulturą Bałkanów oraz rozwijanie wrażliwości i twórczej ekspresji poprzez fotografię. Wydarzenia odbyły się w październiku 2023 r.</p> <p>Wigilia Konsula Chorwacji wraz z koncertem Davida Danijela - tradycyjne coroczne spotkanie korpusu dyplomatycznego oraz przedstawicieli społeczności Chorwatów, organizowane przez Konsula w Dworze Czaczków, gdzie konsulatu ma swoją siedzibę.</p> <p>Wystawa fotografii Anastasii Perepelytsinej. Dyplomowa praca zdjęć była artystyczną interpretacją prawdziwych wydarzeń związanych z wojną na Ukrainie.</p> <p>„Wiosna i Wielkanoc na świecie” warsztaty podróżniczo-multisensoryczne dla dzieci prezentujące tradycje, obrzędy i zwyczaje w różnych krajach na świecie związane z nadejściem wiosny oraz obchodami świąt Wielkiejnocy odbyły się w kwietniu 2023 r.</p> <p>„Po skarby Rumunii z Draculą” - spotkanie dla dorosłych z podróżnikiem Andrzejem Paślawskim, bogato ilustrowane autorskimi zdjęciami, pokazujące mniej znane atrakcje historyczne i przyrodnicze Rumunii oraz obalające stereotypy w postrzeganiu tego kraju.</p> <p>Etno Lato z Klubem Swoszowice - warsztaty dla dzieci takie jak m.in. Rajska Tajlandia, które przeniosły je do bajkowej Tajlandii, kraju wolnych ludzi, Warsztaty w kratkę, czyli po Szkocku, Dot painting poświęcone sztuce Aborygenów.</p>
<p>BALET CRACOVIA DANZA</p>	<p>Od 14 do 23 lipca 2023 r. w ramach 24. Festiwalu Tańców Dworskich zaprezentowano wydarzenia artystyczne związane z dziedzictwem tanecznym Krakowa, Polski, Europy, a nawet całego świata. Na przykład francuski zespół HéliosKine zaprezentował tematykę tańca planet w choreografiach mistrzów tańca z epoki Baroku. Indyjski zespół z New Delhi Sanskriti Alaknanda przedstawił program tańca kosmicznego w stylu i technice Kathak (indyjski taniec klasyczny).</p> <p>Wyżej wymienione wydarzenia dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.</p> <p>BDCD gościł w Krakowie artystów i twórców cudzoziemskich, współpracował m.in. z Konsulatem Francuskim w Krakowie oraz Instytutem Francuskim w Krakowie.</p>
<p>DWOREK BIAŁOPRĄDNICKI</p>	<p>Koncert zespołu „Moribaya” wielokulturowego, międzynarodowo kolektywu artystów, pasjonatów i podróżników z Polski, Burkina Faso, Australii i Ukrainy, których połączyło zamiłowanie do tradycyjnej muzyki zachodniej Afryki. Ich muzyka, poprzez wibracje i rytm porywa tańca (styczeń 2023 r.).</p>

	<p>Cykliczna audycja Radio JazzKultura.</p> <p>Spotkanie pn. „Nowoczesny Patriotyzm” - dyskusja z udziałem centrum Wielokulturowego, poświęcona patriotyzmowi w wielokulturowym świecie (listopad 2023 r.).</p>
<p>INSTYTUT KULTURY WILLA DECJUSZA</p>	<p>Spacery detektywistyczne dla dzieci wg dwóch scenariuszy „Tajemnica Josta” i „Kosmiczna awantura” - zrealizowano 24 spacery, z czego 10 w języku ukraińskim.</p> <p>Reinterpretacja dziedzictwa, spotkania podczas których eksperci szeroko omawiają aktualnie odbywające się wystawy w najważniejszych ośrodkach sztuki, jak Paryż czy Berlin oraz w ramach europejskich i światowych festiwali artystycznych, a także największe muzealne wydarzenia w Polsce.</p> <p>Villa Artis. Cykl wydarzeń artystycznych prezentujących i popularyzujących dziedzictwo sztuki europejskiej i polskiej oraz sylwetki wybitnych twórców o międzynarodowej renomie.</p> <p>Centrum Rezydencji Artystycznych w tym:</p> <p>Pobyty rezydencjalne w ramach uczestnictwa Krakowa w Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN - w I półroczu 2023 r. zrealizowano 2 osobomiesiące pobytu (zakończenie pobytu Aaiun Nin). W II półroczu 2023 r. rozpoczęto pobyt rezydenta Ersana Pekina.</p> <p>Pobyty rezydencjalne w ramach sieci Scholars at Risk, zapewniającej bezpieczny pobyt i wsparcie logistyczne narażonym na prześladowanie i represje akademikom. W I półroczu 2023 r. pracowano nad przyjęciem kolejnego rezydenta w ramach programu, w II półroczu 2023 r. przyjęto Białorusinkę, Marynę Szodę.</p> <p>Stypendia scenariopisarskie – pobyty rezydencjalne dla twórców scenariuszy (filmowych, teatralnych, radiowych czy gier video) z Polski i Niemiec, realizowane w partnerstwie z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej.</p> <p>Stypendia Artystyczne Instytutu Kultury Willa Decjusza – pobyty rezydencjalne dla artystów sztuk wizualnych oraz muzyków. W 2023 r. w ramach Stypendium Artystycznego IKWD gościła w Willi Decjusza Maria Elena Bonet - białoruska artystka, korzystająca z czarno-białej fotografii filmowej i alternatywnych technik fotograficznych, takich jak bichromat gumowy, ferrotypia, cyjanotypia oraz fotografia żelatynowo-srebrną.</p> <p>Stypendium rezydencjalne dla laureata nagrody im. Karla Dedeciusa, przyznawanej tłumaczom polskim i tłumaczom niemieckim za wybitne osiągnięcia translatorskie oraz pracę na rzecz porozumienia między Polakami a Niemcami. Nagroda</p>

	<p>przyznawana jest przez Instytut Spraw Polskich w Darmstadt w partnerstwie z Instytutem Kultury Willa Decjusza.</p> <p>Program Rezydencjalny Krakowa Miasta Literatury UNESCO. Zrealizowano pobyt rezydencjalny Penny Boxal.</p> <p>Program Rezydencji Literackich i Artystycznych - umożliwia goszczonym twórcom zarówno pracę nad indywidualnymi projektami, jak i czynny udział w życiu kulturalnym Krakowa. Rezydencje stanowią również szansę na zaprezentowanie swojej twórczości podczas otwartych spotkań z krakowską publicznością, a także tworzenie sieci kontaktów z lokalnymi twórcami i instytucjami. W 2023 r. zrealizowano 4 wydarzenia z udziałem Natalii Sniadanko, Uładzimira Niakłajewa, stypendystów programu Wyszehradzkich Rezydencji Literackich - poety Łukasza Jarosza (Polska), pisarki Ivany Komanickiej (Słowacja), dziennikarza muzycznego Miloša Hrocha (Czechy), pisarki Ilki Papp-Zakor z Węgier oraz białoruskiego poety i tłumacza Andreja Khadanovicha.</p> <p>Działania realizowane w ramach Platformy Dialogu Międzykulturowego, w tym: spotkanie opiekunów miejsc światowego dziedzictwa w Polsce oraz posiedzenie Międzynarodowej Rady Konserwatorskiej miejsca światowego dziedzictwa UNESCO - Drewniane cerkwie w polskim ukraińskim regionie Karpat we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa (2 wydarzenia).</p> <p>Promocja i ochrona dziedzictwa kultury - Konferencje o zasięgu międzynarodowym - Zrealizowano międzynarodową konferencję „Kierunki ochrony i zrównoważonego zarządzania dziedzictwem architektury drewnianej” z okazji rocznicy 20 lat wpisu drewnianych kościołów południowej Małopolski oraz 10 lat wpisu drewnianych cerkwi w polskim i ukraińskim regionie Karpat na Listę światowego dziedzictwa UNESCO (3 wydarzenia).</p> <p>Dziedzictwo Nowych Krakowian - działania promujące dziedzictwo osób innej narodowości mieszkających w Krakowie (16 wydarzeń).</p> <p>KULTURA NA UCHODŹSTWIE - kilkudniowe wydarzenie kulturalne poświęcone kulturze krajów, których twórcy - w wyniku wojny lub politycznych opresji byli zmuszeni wyemigrować z ojczyzny, by znaleźć nowe miejsce do życia i pracy twórczej (12 wydarzeń).</p> <p>Obchody Jubileuszu 100-lecie odzyskania niepodległości Litwy (Bal Litewski) - wydarzenie promujące kulturę litewskiej mniejszości w Polsce oraz wzmacniające dwustronne relacje między Polską i Litwą oraz między Krakowem i Wilnem.</p>
<p>BUNKIER SZTUKI</p>	<p>Udział w szkoleniu pn. „Proces integracji imigrantów w lokalnej społeczności. Integracja i komunikacja międzykulturowa” organizowanego przez International Organization for Migration (IOM) oraz Urząd Miasta Krakowa w ramach projektu Otwarty Kraków. W ww. szkoleniu 14 kwietnia 2023 r. uczestniczył Kamil Gibas.</p>

**KRAKOWSKIE BIURO
FESTIWALOWE**

W 2023 r. zostały zrealizowane 4 wydarzenia dedykowane osobom z Ukrainy. Podczas 3 wydarzeń były prowadzone zbiórki datków na rzecz Ukrainy.

Wianki 2023 - koncert artystki Dina Jashari z zespołem Drugari, artystki z Macedonii Północnej, koncert Pieśni czterech stron świata - Koncert pieśni litewskich, ukraińskich oraz polskich (z Puszczy Zielonej i Wielkopolski). Podczas koncertu wystąpiła Ola Bilińska, Joanna Słowińska, grupa śpiewacza Dola, żeński zespół Śpiewu przyczyna oraz artystki z Litwy (Kriščiūnaite) oraz z Ukrainy (siostry Klymenko i Gonczarenko z formacją Babsky Kozachok).

Festiwal Miłosza - podczas pięciodniowego święta poezji goście festiwalu mogli spotkać mocną reprezentację europejskich poetów i poetek m.in.: Katerynę Babkinę, Kristin Berget, Antoine'a Cassara, Daniełę Danz, Anję Kampmann, Jana Wagnera oraz znakomite grono polskich twórców i twórczyń m.in.: Julię Fiedorczyk, Jerzego Jarniewicza, Agnieszkę Wolny-Hamkało, Stanisława Kalinę Jaglarza, Ewą Lipską czy Ryszarda Krynickiego. Kluczowym elementem festiwalu była poezja ukraińska, reprezentowana m.in. przez Katerynę Babkinę. Kolejne spotkanie z poezją europejską to wieczór z udziałem Daniela Danz i Anji Kampmann, niemieckimi poetkami, których wiersze znalazły się w antologii współczesnej poezji niemieckiej „Sąsiadki. 10 poetek niemieckich”, przygotowanej przez Tomasza Ososińskiego.

Festiwal Conrada 2023 – organizowany przez Miasto Kraków, KBF oraz Fundację Tygodnika Powszechnego. W 2023 r. odbył się pod hasłem „Migracje. Jak twórcy i twórczynie reagują na kryzys migracyjny? W jaki sposób o nim opowiadają? Na co starają się nas uwrażliwić?”.

Swymi przemyśleniami podzielili się m.in. Natasha Brown (Wielka Brytania), Philippe Claudel (Francja), Inga Iwasiów (Polska), Georgi Gospodinow (Bułgaria), Intan Paramaditha (Indonezja) i Judith Schalansky (Niemcy). Odbyły się także spotkania na temat konfliktu zbrojnego w Ukrainie i sytuacji na granicy polsko-białoruskiej. Do Krakowa przyjechały trzy autorki, które w swoich ostatnich książkach opowiadają o sytuacji w ogarniętej wojną Ukrainie: Kateryna Babkina, Tamara Duda i Hałyna Kruk. Kryzysowi humanitarnemu na granicy polsko-białoruskiej poświęcone było festiwalowe spotkanie z twórcami i jednocześnie aktywistami Krzysztofem Czyżewskim, Olgą Hund i z Mikołajem Grynbergiem.

W związku z 25. rocznicą ustanowienia literackiej nagrody Lista Goncourtów – Polski Wybór – polskiego odpowiednika francuskiej Nagrody Goncourtów. W programie znalazły się spotkania z pisarzami z Francji, m.in. Grégoire'em Bouillierem i Maryam Madjidi, a także z jurorami tego francuskiego wyróżnienia. Bogato prezentował się program spotkań z literaturą języka hiszpańskiego. Wśród gości krakowskiego przeglądu będą Chilijka Nona Fernández Silanes, Gwatemalczyk Eduardo Halfon i Argentyńczycy Martín Kohan i Samanta Schweblin.

I edycja programu rezydencji literackich im. Janiny Katz dla pisarek i tłumaczek z Białorusi i Ukrainy.

Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia – International Cities of Refuge Network ICORN – oferuje azyl pisarzom i obrońcom

	<p>praw człowieka, którzy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie żyć i tworzyć w swoim kraju. Od przystąpienia do sieci Kraków gościł w ramach programów rezydencjalnych jedenaścioro pisarzy i pisarek: Marię Amelie (właściwe nazwisko Madina Salamova – Osetia Północna/dziś w Norwegii), Kareema Amara (Egipt/dziś w Norwegii), Mostafę Zamaninię (Iran), Lawona Barszczewskiego (Białoruś), Asli Erdoğan (Turcja), Felixa Kaputu (Kongo), Monema Mahjoub (Libia), Kholoud Charaf (Syria/dziś w Niemczech), Aaiún Nin (Angola/dziś w Szwajcarii), Uładzimira Niaklajeua (Białoruś) oraz Andreja Chadanowicza (Białoruś). Organizatorami Programu Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN w Krakowie są Miasto Kraków, KBF – operator programu Kraków Miasto Literatury UNESCO – i Instytut Kultury Willa Decjusza, który realizuje program stypendium i zapewnia miejsce pracy twórczej oraz opiekę nad pisarzami.</p> <p>Kraków Culture - nośnik informacji dla obcokrajowców (także o nas i wydarzeniach propagujących wieloetniczność) dwujęzyczne serwisy i publikacje: magazyn „Kraków Culture”, stronę internetową https://krakowculture.pl/, portale: https://karnet.krakowculture.pl/ i https://krakow.travel/.</p> <p>W 2023 r. dział Kraków Culture przyjął na praktykę studentkę z Ukrainy, a jednym z efektów jej pracy był powstały w dwóch wersjach językowych artykuł o podobieństwach i różnicach między oboma językami.</p>
<p>TEATR GROTESKA</p>	<p>Teatr Groteska zrealizował od stycznia do grudnia 2023 r. następujące projekty artystyczne dla diaspory ukraińskiej w Krakowie:</p> <p>Współorganizacja we współpracy z Fundacją Widowisk Masowych Międzynarodowego Festiwal Teatru Ukraińskiego WSCHÓD-ZACHÓD, w ramach którego miały miejsce prezentacje spektakli ukraińskich. W spektaklach udział wzięło ok. 1500 osób.</p> <p>Podczas festiwalu zostało zaprezentowanych 6 spektakli teatralnych oraz 1 koncert specjalny. W teatrze Groteska zaprezentowane zostały następujące spektakle teatralne w wykonaniu artystów ukraińskich: Spektakl „Kamienny krzyż” - Kołomyjski Obwodowy Teatr Dramatyczny im. Iwana Ozarkiewicza, spektakl „Starszy brat” - Mykołajowski Narodowy Akademicki Ukraiński Teatr Dramatu i Komedii Muzycznej, spektakl „Oskar i pani Róża” - Erewański Teatr Lalek im. Hovhannesa Tumanyan, spektakl „Bardzo niewychowany kot” - Chersoński teatr lale, spektakl „DODO” - Dniprowski Akademicki Teatr Dramatu i Komedii, spektakl „Karuzela Wierszy” - Teatr Groteska, specjalny Koncert - Yuşan-Zillya.</p> <p>Przeprowadzono 80 warsztatów teatralnych dla 800 dla dzieci z diaspory ukraińskiej, prowadzonych przez ukraińskich artystów – aktorów z Kijowskiego Miejskiego Akademickiego Teatru Lalek. Warsztaty odbywały się dwa razy w tygodniu. W spotkaniach warsztatowych udział wzięło ok. 1000 dzieci z Ukrainy.</p> <p>Przygotowano Spektakl OKNA stworzony przez aktora Teatru Groteska Lecha Walickiego i dwóch ukraińskich twórców - Denysa Lemaikina i Tatianę Nikolaevą, którzy uciekli przed wojną z Ukrainy.</p>

Biblioteka Kraków

W 2023 r. do zbiorów Biblioteki Kraków wprowadzono 1417 książek obcojęzycznych, pochodzących z zakupu lub darów od czytelników i instytucji. W ramach projektu budżetu obywatelskiego zakupiono książki w języku ukraińskim, które zasiliły księgozbiór Filii nr 31. W katalogu on-line Biblioteki Kraków wydzielono kolekcje książek obcojęzycznych. Obecnie dostępna jest kolekcja książek w języku angielskim, chorwackim, francuskim, hiszpańskim, litewskim, niemieckim, rosyjskim i ukraińskim.

Na stronie internetowej Biblioteki Kraków dostępny jest w języku ukraińskim i angielskim skrót regulaminu korzystania z materiałów bibliotecznych oraz usług Biblioteki Kraków.

„Rocznik Biblioteki Kraków” za 2023 r. zawiera spis treści oraz streszczenia artykułów w języku angielskim. Egzemplarze „Rocznika” przekazano instytucjom zagranicznym, z którymi Biblioteka współpracuje.

W 2023 r. Biblioteka Kraków zrealizowała szereg działań nawiązujących do idei wielokulturowości i kultury mniejszości narodowych lub etnicznych.

Działania Biblioteki Kraków w 2023 r.:

Kwiecień - w Bibliotece Kraków gościła Heather Holcroft-Pinn z Exeter (Wielka Brytania), która zapoznała się w Filii nr 48 z działalnością Biblioteki Kraków. Ponadto goszczono młodzież z Włoch. Grupa składała się z 9 uczniów i dwójki nauczycieli ze szkoły artystycznej Venturi z siedzibą w Modenie we Włoszech. W trakcie spotkania przedstawiono działalność Biblioteki Kraków, a kierowniczka Biblioteki Głównej oprowadziła gości po zabytkowym budynku przy ul. Powroźniczej 2.

Maj - w ramach wizyty studyjnej w Krakowie przebywała Cheryl Pridgeon, specjalistka ds. rozwoju usług/Hub Manager z Rady Miasta Manchesteru (Wielka Brytania). W trakcie pierwszego dnia wizyty przedstawiono działalność Biblioteki Kraków oraz zaprezentowano Bibliotekę Główną. Kolejny dzień obejmował spotkanie w Krakowskim Biurze Festiwalowym oraz spotkanie w Punkcie bibliotecznym Filii nr 31. Program wizyty obejmował też udział w uroczystym otwarciu ławeczki poświęconej Elżbiecie Zechenter-Spławińskiej oraz zwiedzanie Miasta.

Dyrektor Biblioteki Kraków złożyła rewizytę w Budapeszcie. W trakcie wizyty podpisano „Umowę o współpracy na lata 2023-2026”. Uczestniczono w konferencji organizowanej przez Bibliotekę Metropolitalną im. Ervina Szabo w czasie której dyrektor Biblioteki wygłosiła referat „Automated book machines in Poland – lights and shadows”. Wizyta w Budapeszcie stanowiła okazję do zapoznania się z pracą partnerskiej biblioteki oraz wybranymi jej filiami.

Czerwiec - w Bibliotece Głównej goszczono delegację przedstawicieli władz miejskich z Seulu (Korea Południowa). W trakcie spotkania przedstawiono główne obszary działalności, jak również wyzwania przed jakim staje instytucja. Spotkanie było dobrą okazją do porównania poziomu oraz charakteru usług bibliotecznych funkcjonujących w Polsce oraz Korei Południowej.

W ramach wizyty studyjnej w Manchesterze przebywał pracownik Filii nr 31. W trakcie wizyty została przedstawiona działalność Bibliotek Manchesteru oraz omówiona aktywność

w ramach sieci miast literatury UNESCO. Tematem było zaangażowanie społeczności lokalnej i kształtowanie aktywności partnerskiej dla nastolatków.

Lipiec - na wniosek Biblioteki Kraków Konsul Generalny Tibor Gerencsér pozytywnie odpowiedział na propozycję stworzenie księgozbioru węgierskiego. W lipcu do Biblioteki Kraków przekazano 40 książek. Oprócz publikacji w języku węgierskim przekazano także książki w języku polskim poświęcone tematyce węgierskiej.

Sierpień - zastępca dyrektora ds. merytorycznych spotkała się on-line z kadrą kierowniczą kilkunastu bibliotek Guadalajary, jednego z najbardziej zaludnionych regionów Meksyku. Spotkanie było szansą na wzajemne poznanie oraz wymianę doświadczeń.

Wrzesień - dyrektor Biblioteki Kraków złożyła rewizytę w Zagrzebiu i Opatiji. Głównym tematem rozmów było omówienie kwestii dotyczących rozbudowy infrastruktury, sprostania oczekiwaniom czytelników oraz realizacja trójstronnych projektów Krakowa, Zagrzebia i Opatiji.

Listopad - w Bibliotece Kraków gościł dyrektor Czeskiego Centrum Petr Vlček, który spotkał się z zastępcą dyrektora ds. merytorycznych. Spotkanie stanowiło okazję do podsumowania dotychczasowej współpracy oraz omówienia kolejnych przedsięwzięć.

Wydarzeniem realizowanym z Wydawnictwem Dwie Siostry, była wystawa „MAPY. Obrazkowa podróż po lądach, morzach i kulturach świata”, która prezentowana była w Filii nr 3, Filii nr 46 oraz Filii nr 53. Wystawa miała charakter rozproszony. Wybrane strony z atlasu Aleksandry i Daniela Mizielińskich, w stylu map dawnych podróżników, przeniesione zostały na wielkoformatowe płótna.

Wielokulturowi patroni krakowskich ulic

Jednym z celów Programu Otwarty Kraków jest informowanie o możliwości inicjowania procesu nadawania nazw ulic, placów odnoszących się do cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych oraz promowanie miejsc już istniejących, tak by zapewnić im udział w zbiorowej pamięci i zachowaniu tożsamości przy jednoczesnym krzewieniu wiedzy o tych miejscach wśród mieszkańców Krakowa. W roku 2023 nie zrealizowano działań w tym zakresie.

Komunikacja Społeczna

Wydział Komunikacji Społecznej

W 2023 r. Wydział Komunikacji Społecznej, w ramach przypisanego zakresu działań, prowadził szereg działań informacyjnych.

Materiały były zamieszczane na stronie www.krakow.pl, na oficjalnych profilach Miasta na portalach internetowych Facebook i X. Materiały były opracowane przez Biuro Prasowe, w dużej części z materiałów przygotowanych przez Wydziały Urzędu Miasta Krakowa i miejskie jednostki organizacyjne. Teksty publikowano również w miejskim dwutygodniku „Kraków.pl”. Ponadto przekazywano informacje za pośrednictwem multimedialnych tablic

informacyjnych firmy AMS, rozmieszczonych na przystankach komunikacji miejskiej, monitorów w kilkunastu lokalizacjach Urzędu Miasta Krakowa oraz w Bus TV w tramwajach i autobusach komunikacji miejskiej.

Na stronie www.krakow.pl, w roku 2023 opublikowano 33 materiały wchodzące w zakres tematyki Programu „Otwarty Kraków”. Na oficjalnym kanale Miasta Kraków na portalu YouTube opublikowano 17 materiałów filmowych. W dwutygodniku miejskim „Kraków.pl” zostało opublikowanych 6 materiałów.

Równoległe z publikacjami informacji na www.krakow.pl, poszczególne informacje są publikowane również w mediach społecznościowych UMK.

Biuro Prasowe Urzędu Miasta Krakowa zorganizowało w 2023 r. 235 konferencji i briefingów medialnych, w tym m.in. briefing poświęcony podsumowania pomocy Krakowa dla ogarniętej wojną Ukrainy. Zapraszało również na takie wydarzenia jak: wspólna konferencja z UNICEF i IB Polska, na temat oferty feryjnej dla dzieci i młodzieży z Ukrainy oraz ich polskich rówieśników, otwarcie wystawy plenerowej „Meksykańskie miasta na Liście Światowego Dziedzictwa”, podsumowanie projektu „Kraków Wspólnie”, wydarzenie „Vexations – Mantra dla Kijowa”, galę wręczenia Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello i galę Ambasadora Wielokulturowości.

Za pośrednictwem formularza interwencyjnego „Zgłoś problem”, obsługiwanego przez Wydział Komunikacji Społecznej, zgłoszono 243 spraw związanych z tematyką mniejszości narodowych.

Krakowskie Centrum Kontakt (KCK)

W roku 2023 r. konsultanci Krakowskiego Centrum Kontakt odnotowali około 100 kontaktów w języku angielskim oraz około 50 kontaktów w języku ukraińskim.

Ponadto przyjęto 15 zgłoszeń, które dotyczyły obcokrajowców mieszkających w Krakowie.

Powyższe zgłoszenia zostały przesłane przez KCK do stosownych, ze względu na tematykę poruszonych zagadnień, Wydziałów Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych.

Bezpieczeństwo

Straż Miejska i Zespół Zadaniowy ds. Ograniczania Bazgrołów

W roku 2023, wg danych Straży Miejskiej Miasta Krakowa z zakresu przeciwdziałania nielegalnemu, w tym m.in. rasistowskiemu, antysemickiemu i obraźliwemu graffiti, na terenie Gminy Miejskiej Kraków miało miejsce 1013 aktów wandalizmu w zakresie znaczenia budynków bazgrołami, w tym:

- rasistowskie – 4,

- antysemickie – 42,
- ksenofobiczne – 1,
- wulgarne – 85,
- nawołujące do przemocy – 45,
- klubowe – 145,
- anarchistyczne – 8,
- antyfaszystowskie – 2,
- antyukraińskie – 1.

Usunięto 775 nielegalnych napisów i bazgrołów. W każdym przypadku właściciel/zarządca nieruchomości był informowany przez strażników miejskich o zasadach dotyczących zgłoszenia zdarzenia w przypadku uszkodzenia elewacji nielegalnymi napisami i rysunkami.

Przeprowadzono ponad 500 godzin zajęć w klasach VII i VIII szkół ponadpodstawowych oraz około 450 godzin zajęć w szkołach ponadpodstawowych i innych placówkach na temat „Odpowiedzialności prawnej osób nieletnich”, podczas których omawiano m.in. przepisy zabraniające umieszczania nielegalnych napisów i rysunków zawarte w kodeksie wykroczeń, kodeksie karnym oraz w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a także konsekwencje prawne takich czynów.

Spośród funkcjonariuszy i pracowników Referatu Dyżurnych, ok. 35% deklaruje znajomość języka obcego.

Na terenie Oddziałów są dostępne ulotki tłumaczone na język ukraiński zawierające podstawowe informacje na temat działalności Straży Miejskiej Miasta Krakowa.

Komenda Miejska Policji

W 2023 r. z powodu przestępstw motywowanych nienawiścią, w komórkach lub jednostkach organizacyjnych Komendy Miejskiej Policji w Krakowie, wszczęto łącznie 29 postępowań przygotowawczych, z czego 12 wszczęto z art. 256 § 1 Kodeksu karnego, 13 z art. 257 kk oraz 4 art. 119 § 1 kk.

W 2023 r., w krakowskich placówkach oświatowych, policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Krakowie i podległych komisariatów, przeprowadzili 179 spotkań dotyczących przestępstw z nienawiści, w tym mowy nienawiści i hejtu.

Komenda Miejska Policji w Krakowie w partnerstwie z Centrum Rozwoju Lokalnego w Zawierciu bierze udział w II edycji projektu pn. „Wolni od uprzedzeń, wolni od przemocy”. Projekt jest finansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. W ramach projektu w 2023 r. 18 funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Krakowie oraz uczniowie 3 krakowskich szkół ponadpodstawowych uczestniczyli w warsztatach antydyskryminacyjnych oraz warsztatach kreujących lokalnych liderów praw człowieka. Warsztaty odbywały się w Centrum Żydowskim w Oświęcimiu oraz Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Ponadto ponad 20 funkcjonariuszy brało udział m.in. w szkoleniach podnoszących wiedzę i świadomość w zakresie przeciwdziałania mowie nienawiści i hejtu (projekt pn. „Auschwitz-Historia-Edukacja Obywatelska” realizowany przez Komendę Wojewódzką w Krakowie oraz Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau), szkoleniu pn. „Zapobieganie antysemityzmowi i innym formom dyskryminacji – rola Policji w budowaniu otwartego i szanującego się wzajemnie społeczeństwa” (szkolenie przygotowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie).

Przeprowadzono również działania edukacyjne dotyczące nielegalnego graffiti, w szczególności zaznaczania wpływów klubów piłkarskich na murach, elewacjach budynków, wiatkach przystankowych itp.

Udział w działaniach prewencyjnych pn. „Graffiti na obszarach PKP”, które były skierowane na ujawnienie sprawców niszczenia infrastruktury kolejowej.

Klauzule antydyskryminacyjne

Gmina Miejska Kraków na bieżąco realizuje przepis uchwały nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu „Otwarty Kraków” dotyczący obowiązku wprowadzania do umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez miejskiej jednostki organizacyjne oraz Wydziały Urzędu Miasta Krakowa przepisy uchwały zostały zrealizowane w 2023 r. w następującym zakresie:

- Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie - 12 umów,
- Zarząd Dróg Miasta Krakowa - 163 umowy,
- Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie - 182 umowy (w tym 174 umów najmu, 8 umów dzierżawy) oraz 117 aneksów do umów najmu.

Realizacja umów była monitorowana przez miejskie jednostki organizacyjne, podpisujące umowy w imieniu Gminy Miejskiej Kraków.

Pomoc społeczna i sprawy społeczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie

Indywidualny Program Integracji

193 cudzoziemców w 130 rodzinach zostało w 2023 r. objętych Indywidualnym Programem Integracji (według wszystkich form pomocy): Afganistan – 16, Białoruś – 104, Kamerun – 2, Rosja – 5, Sierra Leone – 1, Syria – 2, Turcja – 1, Ukraina – 62.

28 osób objętych Indywidualnym Programem Integracji posiadało **status uchodźcy**, **165 osób** korzystało z **ochrony uzupełniającej**.

W ramach Indywidualnego Programu Integracji udzielono następującego wsparcia: 193 osoby w 130 rodzinach skorzystały ze świadczenia pieniężnego na utrzymanie, przeznaczonego na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, opłaty mieszkaniowe, z pokrycia wydatków związanych z nauką języka polskiego, udzielania informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami. 13 cudzoziemców skorzystało z opłacania składki zdrowotnej na ubezpieczenie zdrowotne.

Wsparcie poza Indywidualnym Programem Integracji

- 21 dzieci cudzoziemskich (Irak, Mołdawia, Norwegia, Palestyna, Słowacja, Syria i Ukraina) oraz 35 dzieci obywatelstwa ukraińskiego, którzy w okresie po 24 lutego 2022 r. przekroczyli granice Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, korzystało z pomocy w formie pokrycia kosztów utrzymania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 20 dzieci obywateli Ukrainy, którzy w okresie po 24 lutego 2022 r. przekroczyli granice Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, skorzystało ze wsparcia: psychologa, asystenta ds. wyrównywania różnic wielokulturowych i nauczyciela języka polskiego w ramach projektu „Zawsze Rodzina” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020;
- 2 dzieci cudzoziemskich z Ukrainy oraz 7 dzieci obywateli Ukrainy, którzy w okresie po 24 lutego 2022 r. przekroczyli granice Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej;
- żadne z dzieci cudzoziemskich przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej nie wymagało opłacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne, ponieważ posiadały takie ubezpieczenie z innego tytułu;
- 849 osób skorzystało z pomocy w formie pracy socjalnej (Afganistan – 6, Białoruś – 89, Finlandia – 1, Francja – 1, Gruzja – 1, Irak – 1, Kamerun – 2, Kazachstan – 1, Kenia – 1, Litwa – 1, Niemcy – 1, Rosja – 9, Sierra Leone – 1, Słowacja – 1, Syria – 2, Turcja – 1, Ukraina – 728, Uzbekistan – 1, Włochy – 1);
- 346 osobom (Ukraina – 339, Słowacja – 4, Białoruś – 2, Hiszpania – 1) udzielono informacji i wsparcia w kontaktach z instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi;
- 339 osób z Ukrainy wzięło udział w różnych aktywnościach w ramach projektu „Kraków Bez Granic”, współfinansowanego ze środków UNICEF oraz projektu „Przestrzeń dla sąsiedztwa”, współfinansowanego z Funduszy Europejskich, m.in. w warsztatach, kursach języka polskiego, wyjazdach integracyjnych, zajęciach dla dzieci i dorosłych, paczkach świątecznych, piknikach, wyjściach do instytucji kultury;

- 24 osoby z Ukrainy, które w okresie po 24 lutego 2022 r. przekroczyły granice Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, skorzystały ze wsparcia w Klubie Integracji Społecznej prowadzonym przez MOPS;
- 1 osoba z Ukrainy skorzystała z usług poradnictwa;
- 11 osób z Ukrainy wymagających całodobowej opieki, które w okresie po 24 lutego 2022 r. przekroczyły granice Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przebywało w domach pomocy społecznej na terenie Gminy Miejskiej Kraków (z czego 3 osoby zostały umieszczone w DPS w 2023 r.);

W 2023 r., z uwagi na podejrzenie występowania zjawiska przemocy domowej, **w 68 rodzinach cudzoziemskich została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”**.

258 osób ze społeczności romskiej uzyskało wsparcie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, w tym 145 dzieci.

Działania podejmowane przez MOPS w 2023 r. polegały na wspieraniu i promowaniu edukacji wczesnoszkolnej dzieci romskich, poprzez udzielenie rodzinom pomocy z przeznaczeniem na dofinansowanie zajęć edukacji przedszkolnej, w tym pokrywanie wydatków związanych z opłatami jednorazowymi, mediami i posiłkami.

Rodziny romskie ubiegające się o pomoc w MOPS otrzymały wsparcie finansowe na pokrycie wydatków związanych z uczęszczaniem dzieci do przedszkoli i do klas „0” szkół podstawowych.

Ponadto osobom ze społeczności romskiej udzielano wsparcia finansowego oraz w formie posiłków. Oferowano również pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz pozyskiwaniu świadczeń. Osobom bezrobotnym udzielano wsparcia w zakresie podjęcia zatrudnienia, m.in. poprzez udział w Klubie Integracji Społecznej MOPS, w ramach którego uczestnicy mogli skorzystać z pracy socjalnej oraz poradnictwa specjalistycznego.

Osoby ze społeczności romskiej brały również udział w zajęciach organizowanych przez Programy Aktywności Lokalnej MOPS.

Rodzinom ze społeczności romskiej udzielano również wsparcia wynikającego z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.).

Pracownicy MOPS uczestniczyli w szkoleniach z zakresu współpracy z cudzoziemcami i uchodźcami. W szkoleniach wzięło udział 11 osób. Szkolenia zostały przeprowadzone przez: Polskie Towarzystwo Pracy Socjalnej, Instytut Matki i Dziecka w partnerstwie z UNICEF, Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie współpracował w 2023 r. z Centrum Wielokulturowym dla Obcokrajowców. W ramach współpracy pracownicy Filii MOPS korzystali ze wsparcia w zakresie pomocy tłumaczy – wolontariuszy, którzy pośredniczyli

w przekazywaniu cudzoziemcom informacji o ofercie pomocowej MOPS lub w wywiadach środowiskowych, prowadzili współpracę informacyjną itp.

Spośród pracowników MOPS, którzy mają bezpośredni kontakt z mieszkańcami, 113 osób deklaruje znajomość języków obcych – angielskiego, ukraińskiego, rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, japońskiego, słowackiego i azerskiego.

Zasiłek celowy

486 cudzoziemców w Krakowie skorzystało w 2023 r. z zasiłku celowego (świadczenia dla osób i rodzin przyznawanego na zaspokojenie niezbędnych potrzeb).

Kraj pochodzenia	Liczba osób z zasiłkiem celowym
Ukraina	464
Białoruś	6
Mongolia	1
Rosja	5
Czechy	1
Irak	1
Kamerun	1
Kazachstan	1
Sierra Leone	1
Syria	2
Egipt	1
Wietnam	1
Włochy	1
Suma	486

Krakowskie Centrum Świadczeń

Krakowskie Centrum Świadczeń Urzędu Miasta Krakowa zajmuje się udzielaniem różnego rodzaju świadczeń na rzecz mieszkańców Krakowa. Są to m.in. zasiłki rodzinne, świadczenia opiekuńcze, świadczenie za życiem, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenie rodzicielskie oraz dodatki mieszkaniowe.

Obywatelstwo	Świadczenie	Liczba osób korzystających ze świadczeń
Ukraina	Zasiłek rodzinny	1169
	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	61
	Gminna jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (GM)	12
	Specjalny zasiłek opiekuńczy	12
	Świadczenie rodzicielskie	278
	Świadczenie pielęgnacyjne	120

	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia	187
	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności	286
Suma		2125

Obywatelstwo	Liczba cudzoziemców korzystających z dodatku mieszkaniowego
Angola	1
Armenia	3
Azerbejdżan	2
Białoruś	25
Estońskie	2
Irak	3
Kazachstan	9
Litwa	2
Mongolia	3
Rosja	4
Syria	3
Ukraina	265
Ukraińskie	75
Wietnam	1
Suma	398

Gminna jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	Armenia	1
	Białoruś	1
	Irlandia	1
	Izrael	1
	Armenia	1
	Ukraina	36
Suma		41

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	Armenia	1
	Azerbejdżan	1
	Białoruś	2
	Chile	1
	Izrael	1
	Macedonia	1
	Rosja	1
	Ukraina	77
	Węgry	1
Suma		86

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art.10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	Ukraina	1
Suma		1

Specjalny zasiłek opiekuńczy	Ukraina	1
Suma		1

Świadczenie na podstawie art. 22b ustawy - dodatek opiekuńczy dla osób niepełnosprawnych	Ukraina	2
Suma		2

Świadczenie rodzicielskie	Algieria	1
	Armenia	3
	Azerbejdżan	3
	Bangladesz	1
	Białoruś	17
	Egipt	3
	Filipiny	1
	Indie	2
	Indonezja	1
	Kazachstan	3
	Litwa	3
	Mołdawia	1
	Mongolia	1
	Nigeria	1
	Pakistan	2
	Rosja	5
Turcja	1	
Ukraina	93	
Uzbekistan	1	
Suma		143

Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia	Białoruś	2
	Kazachstan	1
	Rosja	3
	Ukraina	1
Suma		7

Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności	Angola	1
	Armenia	2
	bezpaństwowiec	1
	Białoruś	10
	Brazylia	1
	Egipt	2
	Francja	1
	Kazachstan	4
	Litwa	1
	Rosja	11
	Rumunia	2
	Słowacja	1
	Ukraina	97
	Węgry	1
	Wietnam	3
	Włochy	1
Suma		139

Zasiłek rodzinny	Afganistan	1
	Armenia	3
	Białoruś	4
	Egipt	1
	Estonia	2
	Francja	1
	Irak	2
	Kazachstan	2
	Litwa	1
	Mongolia	2
	Peru	1
	Rosja	6
	Rumunia	1
	Słowacja	1
	Ukraina	105
Suma		133

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	Białoruś	2
	Ukraina	2
Suma		4

Na stronie internetowej <https://sprawypoleczne.krakow.pl/> zostały zamieszczone informacje o świadczeniach realizowanych w Krakowskim Centrum Świadczeń, przetłumaczone na język ukraiński, rosyjski i angielski, tj.: zasiłku rodzinnego, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (gminnej i rządowej), specjalnego zasiłku opiekuńczego, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego (500+), dodatku osłonowego oraz dodatku mieszkaniowego.

Na terenie Krakowskiego Centrum Świadczeń jest możliwość porozumienia się w języku angielskim oraz rosyjskim. Na stronie internetowej Krakowskiego Centrum Świadczeń <https://sprawypoleczne.krakow.pl/> zostały zamieszczone informatory Krakowskiego Centrum Świadczeń przetłumaczone na język ukraiński, rosyjski oraz angielski.

Gmina wypłaca również cudzoziemcom **świadczenie na podstawie decyzji Wojewody Małopolskiego** - ustawa z dnia 7 września 2007 r. o *Karcie Polaka* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 192). Aplikacje Urzędu Miasta Krakowa, tj. GRU i WYBUD nie dają możliwości generowania raportu z podziałem na narodowości. W 2022 r. Gmina wydała 338 decyzji, z czego 90% to świadczeniobiorcy Karty Polaka narodowości ukraińskiej.

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami

W 2023 r. cudzoziemcy złożyli w **Miejskim Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie** łącznie **662 wnioski w sprawie wydania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności**.

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie wydał łącznie **411 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla cudzoziemców**, w tym biorąc pod uwagę obywatelstwo: amerykańskie - 1, armeńskie - 2, białoruskie - 15, brazylijskie - 1, bułgarskie - 1, filipińskie - 1, francuskie - 1, greckie - 1, holenderskie - 1, indyjskie - 2, irackie - 1, kazachskie - 1, meksykańskie - 1, mongolskie - 1, niemieckie - 1, rosyjskie - 5, słowackie - 1, szwedzkie - 3, tureckie - 1, ukraińskie - 368, węgierskie - 1, włoskie - 1.

W 2023 r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie wydał dla cudzoziemców 181 legitymacji dokumentujących niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności oraz 23 karty parkingowe.

Klienci posługujący się językiem ukraińskim mogą korzystać z przetłumaczonych na język ukraiński kart usług Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie. Przygotowana została także ulotka w języku ukraińskim informująca o procedurze

uzyskiwania orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności, kart parkingowych i legitymacji.

Ponadto w ramach działań podjętych w 2023 r. przez **Referat ds. Problematyki Osób z Niepełnosprawnościami Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia** realizowano poniższe projekty.

1. Prowadzenie Ośrodka Edukacyjno-Rehabilitacyjnego dla dzieci z niepełnosprawnościami, w szczególności z autyzmem, to zadanie realizowane od 1 sierpnia 2022 r. przy ul. Topografów 11 w Krakowie. W ramach funkcjonowania Ośrodka realizowane są działania edukacyjne i terapeutyczne. W szczególności:

- prowadzenie szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz ze sprzężeniami w tym z autyzmem, jeśli występuje w sprzężeniu z niepełnosprawnością intelektualną, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego;
- formy wsparcia rozwoju oraz kompensacji zdiagnozowanych deficytów zdrowotnych: wsparcie ma postać terapii dostosowanych do potrzeb i mogą obejmować takie działania jak: rehabilitacja/fizjoterapia, terapia SI (integracja sensoryczna), terapia pedagogiczna, terapia psychologiczna, terapia logopedyczna, trening umiejętności społecznych, wsparcie w adaptacji i integracji dziecka i rodziny, wsparcie rozwoju zainteresowań, np. bajkoterapia i arteterapia i inne wynikające z diagnozy i potrzeb.

Ośrodek jest miejscem nauki i terapii uczniów z niepełnosprawnością umiarkowaną znaczną i głęboką, w tym ze sprzężeniami (np. autyzm, ograniczona mobilność).

Ośrodek powstał jako wsparcie dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami przyjeżdżających do Polski z Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego kraju. Ośrodek ma charakter integracyjny, dzięki obecności w szkole uczniów z Polski, Ukrainy oraz innych narodowości, obecna jest w nim wielokulturowa i wielojęzyczna społeczność. Od stycznia do grudnia 2023 r. z Ośrodka korzystało od 30 do 35 dzieci miesięcznie.

2. Warsztaty integracyjne - Akcja Integracja – projekt polegający na przeprowadzeniu cyklu warsztatów psychoedukacyjnych. Ich celem było integrowanie i wzmacnianie grup, w których obecne są dzieci migranckie i uchodźcze z Ukrainy, wzmacnianie relacji i promowanie współpracy w klasach, w których dzieci są już zintegrowane oraz redukcja napięcia i rozwijanie strategii radzenia sobie z emocjami. Przeprowadzone zostały łącznie 24 warsztaty. Jeden warsztat dla danej klasy trwał półtorej godziny (2 godziny lekcyjne). Grupa docelowa, która została objęta działaniami to uczniowie klas I-III oraz V-III ze Szkoły Podstawowej Nr 119. W ww. placówce uczy się 467 osób. Aż 109 uczniów to dzieci narodowości ukraińskiej. Znaczna część z nich to dzieci przybyłe do Krakowa wskutek wojny w Ukrainie. Na poziomie nauczania początkowego uczy się 181 osób, z czego 36 to dzieci ukraińskie. Ilość klas I-III biorących udział w projekcie: 8.

3. Zapewnienie zakwaterowania z wyżywieniem i zajęciami usprawniającymi w placówce całodobowej opieki dla osób z niepełnosprawnościami, obywateli Ukrainy.

Zadanie finansowane w ramach Modułu II Programu PFRON „Pomoc obywatelom Ukrainy z Niepełnosprawnością”. Termin realizacji zadania: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Wysokość przyznanych środków przez PFRON: 2 496 600 zł. Liczba beneficjentów programu:
– 71 pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami, obywateli Ukrainy, legitymujących się dokumentem potwierdzającym I lub II stopień niepełnosprawności w ramach ukraińskiego systemu orzekania.

W ramach pobytu uczestnikom zapewniono:

- zakwaterowanie w ArmadaClinic przy ul. Topografów 11 w Krakowie,
- całodobowa opieka,
- wyżywienie,
- zajęcia usprawniające.

4. W roku 2023 zrealizowano jedną **usługę tłumaczenia na ukraiński język migowy i z ukraińskiego języka migowego** – przy składaniu wniosków w sprawach wydawania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Faktura VAT z 31 lipca 2023 r. na kwotę 800 zł, dotycząca ww. usługi, została wystawiona przez Polski Związek Głuchych Odział Małopolski.

Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie

Mieszkańcy Krakowa będący cudzoziemcami, mogą korzystać z następujących form pomocy Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie:

- Działu Opieki Nad Osobami Nietrzeźwymi (DONON),
- Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym,
- Warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień.

W roku 2023 w **Dziale Opieki Nad Osobami Nietrzeźwymi odnotowano 755 pobyków cudzoziemców** z: Ukrainy - 415, Wielkiej Brytanii - 126, Rumunii - 16, Mołdawii - 15, Białorusi - 14 i Francji - 14.

W Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym przyjmowane są osoby uzależnione od alkoholu lub członkowie ich rodzin, a także udzielane są porady. Centrum nie prowadzi ewidencji w zakresie narodowości osób korzystających z porad psychologicznych i prawnych.

Pracownicy Działu Profilaktyki, którzy realizują warsztaty oraz dyżurują w Punkcie Konsultacyjnym, posługują się językiem angielskim w stopniu komunikatywnym (12 osób) oraz językiem rosyjskim w stopniu komunikatywnym (1 osoba).

W Dziale Opieki Nad Osobami Nietrzeźwymi zainstalowane są tablice informacyjne w 4 językach obcych: angielskim, niemieckim, rosyjskim i ukraińskim. Tablice zawierają istotne informacje na temat pobytu w DONON oraz form płatności.

Ponadto pracownicy DONON dysponują elektronicznym translatoresm głosu, który tłumaczy rozmowę w języku obcym na język polski w mniej niż 0,5 sekundy. Urządzenie posiada dostęp do 108 języków obcych.

Działania na rzecz rodziny

Zajęcia integracyjne w Klubach Rodziców z dziećmi do lat 3, niepubliczne instytucje opieki (żłobki)

Kluby Rodziców są miejscami spotkań i integracji rodziców z dziećmi, w szczególności w wieku do lat 3 oraz osób oczekujących na potomstwo, gdzie mogą podzielić się swoimi doświadczeniami, dobrymi praktykami, problemami związanymi z posiadaniem i wychowaniem dzieci oraz otrzymać, w razie potrzeby, wsparcie psychologiczne i stworzyć nieformalne grupy pomocowe. Kluby realizują swoje zadania m.in. poprzez organizację różnorodnych zajęć i warsztatów dla dzieci i rodziców oraz spotkań ze specjalistami (m.in. psychologami, pediatrami, pedagogami).

W związku ze współpracą Gminy Miejskiej Kraków z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) i dzięki otrzymanym środkom finansowym, od 1 lipca 2022 r. działalność trzech Klubów Rodziców z dziećmi do lat 3 została wydłużona o **dodatkowe trzy godziny dziennie**. W tym czasie odbywały się zajęcia dedykowane rodzicom i dzieciom z Ukrainy oraz zajęcia integracyjne dla rodzin ukraińskich i polskich. Ponadto organizowane były spotkania z wykwalifikowanymi psychologami i terapeutami, którzy pomagali uczestnikom zajęć w przezwyciężaniu traumy związanej z konfliktem zbrojnym trwającym na terytorium Ukrainy. Przez cały czas do dyspozycji rodziców i dzieci był obecny tłumacz.

W 2023 r. (w okresie od stycznia do czerwca) zrealizowano **1293 godziny** zajęć dodatkowych, w których udział wzięło łącznie **4120 osób**, w tym **2045 obywateli Ukrainy**.

W zakresie współpracy z organizacją UNICEF dotyczącej dofinansowania pobytu dzieci w wieku do lat 3 w niepublicznych instytucjach opieki, wsparciem objętych zostało łącznie **226 dzieci**, przebywających w **41 instytucjach opieki** na terenie Miasta.

Centrum Pierwszej Pomocy Psychologicznej

Celem projektu było rozszerzenie możliwości usług w zakresie zdrowia psychicznego i usług psychospołecznych dla rodzin i osób indywidualnych poprzez zapewnienie potrzebującym pomocy psychologicznej. Z bezpłatnych **konsultacji z psychologiem** mogły korzystać osoby z Ukrainy, ich bliscy i wszyscy, którzy potrzebowali pomocy psychologicznej czy wsparcia w kryzysie związanym z wojną. Pomoc udzielana była w trybie stacjonarnym w **5 punktach** rozmieszczonych w różnych częściach Krakowa oraz w razie potrzeby **online**.

W 2023 r. (w okresie od stycznia do czerwca) odbyły się **2303 godziny** bezpłatnych konsultacji psychologicznych, a z pomocy skorzystało **1836 osób**.

Zapewnienie wsparcia psychoterapeutycznego

Zadanie polegało na udzielaniu **konsultacji psychoterapeutycznych i prowadzeniu psychoterapii** dedykowanej uchodźcom – obywatelom Ukrainy (dzieciom, młodzieży i dorosłym), którzy z powodu wojny znaleźli się w Krakowie. Z pomocy mogli korzystać także pozostali mieszkańcy, którzy potrzebowali pomocy psychoterapeutycznej w związku z konfliktem wojennym w Ukrainie. W związku z tym, że w ośrodku przyjmowano zarówno

dzieci jak i dorosłych, na terapię mogły się zgłaszać całe rodziny. Rodziny które skorzystały z pomocy psychoterapeutów, już po 2-3 miesiącach zgłosiły poprawę swojej sytuacji.

W 2023 r. (w okresie od stycznia do czerwca) odbyło się **3030 godzin** konsultacji psychoterapeutycznych, a z pomocy skorzystało **965 osób** (w tym **889 osób z Ukrainy**).

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia – koordynator Programu „Otwarty Kraków”

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia - Referat Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej, był w 2023 r. odpowiedzialny za wspieranie inicjatyw i współpracę z przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemcami. Realizowano szereg zadań z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi, promowania idei wielokulturowości, współpracy międzynarodowej, projektów społecznych, działań informacyjno-komunikacyjnych i wiele innych.

Centrum Wielokulturowe i Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców

Centrum Wielokulturowe w Krakowie jest innowacyjnym projektem współfinansowanym przez Miasto Kraków, działającym w ramach Programu Otwarty Kraków od 2021 r.

Centrum Wielokulturowe działa na rzecz:

- przybliżania mieszkańcom idei wielokulturowości oraz prezentowania różnych kultur poprzez wybrane praktyki kulturowe,
- aktywizacji cudzoziemców i przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych do udziału w inicjatywach społecznych,
- informowania o projektach realizowanych lub wspieranych przez gminę Kraków,
- budowania społeczności opartej o współpracę międzykulturową z silnym wsparciem grupy wolontariuszy.

Promowanie i umacnianie wielokulturowości stanowi główny cel działalności Centrum Wielokulturowego. Działania te opierają się na szacunku i tolerancji dla różnic oraz wyzbyciu się uprzedzeń i związanych z nimi stereotypów.

Centrum Wielokulturowe prowadziło różnorodne działania skierowane do wszystkich mieszkańców Krakowa, m.in. spacerów po Krakowie w różnych językach, konwersacje językowe, warsztaty kulinarne i śniadania wielokulturowe, konferencje, spotkania, koncerty, a także wspiera organizacje, grupy nieformalne oraz inicjatywy oddolne, w realizacji wielokulturowych wydarzeń.

W ramach Centrum Wielokulturowego działał również Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców w Krakowie. W Punkcie każdy obcokrajowiec mógł uzyskać informacje dotyczące kwestii związanych z życiem i pracą w Polsce a także skorzystać z porad prawnych, wsparcia psychologicznego, wsparcia zawodowego, czy pomocy w dopełnieniu procedur związanych z edukacją dzieci i młodzieży.

W 2023 r. operatorem Centrum Wielokulturowego oraz Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców były Fundacja Internationaler Bund Polska we współpracy z Fundacją Zustricz (zadanie zlecone i współfinansowane przez Gminę Miejską Kraków na okres 2022-2023).

- W 2023 r. **liczba aktywnych odbiorców działań integracyjnych i edukacyjnych** realizowanych w ramach Centrum Wielokulturowego wyniosła ok. **9000 osób**.
- Zrealizowano ponad **118 wydarzeń** związanych z ideą wielokulturowości.
- Udzielono **348 konsultacji prawny** i **79 konsultacji psychologicznych**.
- Udzielono **2456 godzin porad prawnych** i **96 godzin porad psychologicznych**.
- **5152 osoby skorzystały łącznie z porad i konsultacji**.

Przykładowe działania realizowane przez Centrum Wielokulturowe w roku 2023:

Aktywizowanie cudzoziemców i przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych do udziału w inicjatywach społecznych i informowanie o projektach realizowanych lub wspieranych przez Gminę Miejską Kraków.

Fundacja Zustricz prowadziła **dyżury asystentów cudzoziemskich** wspierających migrantów w załatwianiu spraw życiowych w miejscu procedowania spraw (np. urząd, bank, placówka medyczna). W roku 2023 zostało przeprowadzone 45 dyżurów cudzoziemskich dla 26 osób. Ponadto prowadziła dyżury specjalistów pomagających wypełniać dokumenty w tym PIT (91 osób).

Zorganizowano **13 wydarzeń, które były inicjowane przez obcokrajowców** (w tym m.in. warsztaty kulinarne, święto Holi, śniadanie wielokulturowe, warsztaty ekologiczne, warsztaty meksykańskie, obchody świąt narodowych, koncerty, wystawy). W inicjatywach udział wzięło 393 uczestników.

W serii 6 spotkań w ramach **Open Community Evenings**, które odbywają się w cyklu comiesięcznym, udział wzięło 74 uczestników.

Zorganizowano **11 warsztatów wielokulturowych i antydyskryminacyjnych**.

Odbyły się koncerty muzyczne, marsz w rocznicę wybuchu wojny w Ukrainie oraz z okazji Dnia Niepodległości Ukrainy, marsz z okazji Dnia Wyszywanki.

Organizowano **spotkania dla miejskich aktywistów**.

We współpracy z Żydowskim Stowarzyszeniem „Czulent” przeprowadzono 7 spotkań informacyjno-konsultacyjnych w ramach projektu pn. „Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie - Partycypacyjne opracowanie aktualizacji Program Otwarty Kraków”.

Zorganizowano **konferencję i warsztaty** dotyczącą partycypacji mniejszości w działalności Centrum, w której udział wzięło 35 osób.

Przygotowano **7 krótkich prezentacji video o organizacjach działających na rzecz mniejszości. Przeprowadzono spacer po Krakowie** w języku: ukraińskim, angielskim, francuskim, włoskim i portugalskim oraz Terenowe lekcje historii - połączone z wejściem m.in. do Muzeum Galicja, Pałacu Krzysztofory i Podziemi Rynku. W wydarzeniach wzięło udział łącznie 390 uczestników.

Organizacja kursów języka polskiego jako obcego

W ramach działalności Centrum Wielokulturowego (CW), we współpracy z międzynarodową organizacją „Drop in the Ocean” przeprowadzono 5 kursów językowych dla obcokrajowców prowadzonych przez wolontariuszy. Kurs na różnych poziomach zaawansowania ukończyło łącznie 50 osób.

Prowadzono **spotkania konwersacyjne z języka angielskiego** prowadzone we współpracy z wolontariuszami „Drop in the Ocean” English cafe oraz **języka niemieckiego** w ramach German cafe realizowany przez stażystę z Niemiec w ramach projektu stażowego.

W spotkaniach konwersacyjnych języka polskiego Polish Language cafe prowadzanych w CW, uczestniczyło 123 osoby.

Popularyzowanie wiedzy wśród cudzoziemców i mniejszości narodowych i etnicznych na temat wydarzeń kulturalno-oświatowych realizowanych w Krakowie.

W ramach aktywności na Social Mediach CW - Facebook i Instagram - **publikowano regularne posty** na temat wydarzeń realizowanych w ramach projektu. Średnie zasięgi ogółem na koniec 2023: Facebook - 15 859, Instagram - 1878; obserwujących na koniec roku Facebook: 9820; Instagram: 3024.

Realizowano również działania promocyjno-informacyjne na temat inicjatyw organizowanych przez Urząd Miasta Krakowa, w których obcokrajowcy również mogą brać udział, np. Budżet Obywatelski, Marzec miesiącem Krakowianek, czy piknik Rodziny Krakowskiej.

Rozesłano **12 newsletterów dedykowanych aktywnościom CW**. Newsletter był wysyłany raz w miesiącu do wszystkich uczestników wydarzeń realizowanych w ramach CW oraz tych, którzy wyrażą chęć zapisania się do newslettera. Ponadto rozesłano **11 newsletterów dedykowanych wolontariuszom** współpracującym z CW.

Przeprowadzono **Dzień Otwarty Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców**, który odbył się dwukrotnie w maju i październiku 2023 r.

W okresie od maja do czerwca 2023 r. wolontariusze i stażyści CW promowali działalność Centrum przy rzeźbie-karuzeli Immotus verito, zainstalowanej przy Nowohuckim Centrum Kultury.

Dotacje dla organizacji pozarządowych

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571), w dwóch sferach pożytku publicznego:

- działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych,
- działalność na rzecz integracji cudzoziemców.

W 2023 r. ogłoszono 2 otwarte konkursy ofert dla NGO, których wykaz znajduje się w dalszej części sprawozdania.

Wydział wspierał również realizację projektów wielokulturowych poprzez tzw. małe granty, które były finansowane z art. 19a ww. ustawy.

Lp.	Sfera pożytku	Planowane środki finansowe w budżecie wydziału na rok 2023	Liczba podmiotów składających oferty w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba złożonych wniosków w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba wniosków odrzuconych ze względów formalnych	Liczba zawartych umów dotacyjnych
1	Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych	80 000 zł	11	11	2	8
2	Działalność na rzecz integracji cudzoziemców	120 000 zł	12	23	9	13

W projektach wielokulturowych zrealizowanych w ramach tzw. małych grantów, udział wzięło ok. 5000 osób.

Otwarte konkursy ofert dla NGOs w 2023 r. w sferze pożytku: działalność na rzecz integracji cudzoziemców – łącznie 1 200 000 zł									
Lp.	Tryb	Nazwa konkursu	Data ogłoszenia konkursu	Liczba podmiotów przystępujących do konkursu	Liczba złożonych wniosków	Wyniki konkursu	Liczba zawartych umów dotacyjnych	Kwota umowy	Organizacja pozarządowa, z którą zawarto umowę dotacyjną
1	powierzenie	Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie	20.12.2022	3	3	zarządzenie nr 273/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 31 stycznia 2023 r.	1	100 000 zł	Żydowskie Stowarzyszenie Czulent
2	wsparcie	Przewodnik dla cudzoziemców	31.03.2023	5	5	zarządzenie nr 1651/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 16 czerwca 2023 r.	1	100 000 zł	Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja
3	wsparcie	Centrum Wielokulturowe	28.11.2023	4	4	zarządzenie nr 3932/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 29 grudnia 2023 r.	1	1 000 000 zł (umowa na dwa lata 2024-2025)	Fundacja Internationaler Bund Polska, Fundacja Zustricz

Mini granty (art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) dla NGO w 2023 r. w sferze pożytku: działalność na rzecz integracji cudzoziemców oraz działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych – łącznie 208 979,77 zł			
Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Tytuł oferty	Kwota dotacji/umowy (zł)
1	Fundacja Dychaj Volna	Rola muzyki w integracji	10 000
2	Integracyjne Stowarzyszenie Sawore	Dobre rady na nasze odpady – z przyrodą za pan brat	10 000
3	Integracyjne Stowarzyszenie Sawore	Żyjemy w zgodzie z naturą – warsztaty	10 000
4	Fundacja Understanding	„Water&Wind” - integration of migrant families through water sports and ecology	10 000
5	Fundacja Understanding	Let's learn polish! - learning through play	10 000
6	Fundacja Jedność	Młodzi liderzy wielokulturowości w Krakowie	10 000
7	Fundacja Zero Camps	Poznajmy się - krakowskie spotkania z ukraińską kulturą !	10 000
8	Fundacja Equinum	Obyczaje i pieśni miłosne z Lewantu, Besarabii, Transylwanii i Bałkanów	10 000
9	Fundacja Edukacyjna Nausika	Spotkania Integracyjne Piknik Białoruski Letucień: Solidarni z Ukrainą	9000
10	Fundacja Rodzina Plus	Czas na wakacje 2023 - wypoczywajmy i bawmy się razem	10 000
11	Fundacja Kalina Kraków	Światowy Dzień Uchodźcy - Integracja przy ukraińskiej zupie	10 000
12	Fundacja Fine	Integracja Społeczności Polskiej i Ukraińskiej	9989,77
13	Fundacja Dychaj Volna	Integracja młodzieży	10 000
14	Fundacja Zustricz	Letnie zajęcia - ciekawy Kraków	9990
15	Fundacja One World - One Heart	Razem zajdziemy dalej - integracja i rozwój krakowskich organizacji	10 000
16	Fundacja One World - One Heart	Integration & Empowering Migrant Women: Stress Management & Workplace Success	10 000
17	Fundacja Zustricz	Wieczory poetycko - muzyczne	10 000
18	Fundacja Widowisk Masowych	Wydarzenie integracyjno-kulturalne w ramach ART.-Pikniku	10 000
19	Fundacja Aktywna Integracja	Integracyjny koncert muzyczny do Dnia Niepodległości Ukrainy"	10 000
20	Fundacja Jedność	Młodzi liderzy z Ukrainy dla krakowskich nastolatków	10 000
21	Związek Ukraińców w Polsce	Wyszywanka kiedyś i dziś	10 000

Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM)

Projekt pn. „Obserwatorium Wielokulturowości i migracji” powstało w lipcu 2019 r. na podstawie porozumienia pomiędzy Urzędem Miasta Krakowa i Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie. OWiM umiejscowiony jest w Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych UEK i realizowany jest we współpracy z badaczami z innych uczelni krakowskich. Celem projektu jest analizowanie procesów migracyjnych i przemian wielokulturowości w przestrzeni miejskiej. W 2023 r. został opracowany raport pn.:

Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2023 r. (2024), Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski i Sylwia Szkołut.

Raport ukazuje zmiany w strukturze populacji imigrantów w Krakowie w roku 2023 w porównaniu do lat wcześniejszych (do 2019 r. włącznie) w oparciu o najnowsze dane ze zróżnicowanych rejestrów (m.in. ZUS, informacjach meldunkowych UMK, kart pobytu MUW czy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi GUP). Analizuje również istotne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne populacji cudzoziemców w Mieście oraz identyfikuje miejsca ich największej koncentracji przestrzennej. Opisuje także szczegółowo ich sytuację prawną oraz udział w systemie szkolnictwa i gospodarce Krakowa i regionu.

Ponadto na zlecenie Żydowskiego Stowarzyszenia Czulent, w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie – Partycypacyjne opracowanie aktualizacji Program Otwarty Kraków”, współfinansowanego ze środków Miasta Krakowa, na potrzeby ewaluacji Programu „Otwarty Kraków”, za lata 2016 - 2022 przygotowane zostały dwa raporty:

1. Diagnoza potrzeb i oczekiwań migrantów ekonomicznych wobec integracji miejskiej (2023), Autorzy: Karolina Czerska-Shaw, Aneta Krzyworzeka-Jelinowska i Oleksandra Tokar.

Celem raportu jest diagnoza obejmująca analizę sytuacji społecznej, ekonomicznej i kulturalnej migrantów ekonomicznych w Krakowie wraz z rozpoznaniem potrzeb, oczekiwań oraz refleksjami na temat otwartości Miasta w różnych obszarach działania z punktu widzenia środowisk migranckich. Bazując na badaniach przeprowadzonych przez Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM) oraz w innych ośrodkach badawczych (raportach i dokumentach) nawiązujących do tematyki, podjęty został przegląd badań oraz ich podsumowanie w zakresie szeroko rozumianej integracji migrantów ekonomicznych w Krakowie. Podsumowując analizy sytuacji społecznej, ekonomicznej oraz kulturowej różnych społeczności migranckich i obszarów zajmującymi się sprawami ważnymi dla migrantów, przedstawiona została diagnoza potrzeb oraz wyzwania jakie stoją przed migrantami ekonomicznymi w procesie ich partycypacji w różnych sferach życia w Mieście. Ponieważ nastąpiły znaczące zmiany społeczne w ostatnich latach, spowodowane przede wszystkim pandemią COVID-19 oraz wybuchem pełnoskalowej wojny w Ukrainie, ww. aspekty zostały przeanalizowane w celu wychwycenia skutków tych zmian w sferze

integracji. W tym celu wykonane zostały badania jakościowe, w postaci wywiadów pogłębionych z tzw. liderami społecznymi, którzy sami mają doświadczenie migracyjne – pochodzą z różnych państw i regionów świata oraz reprezentują różne role społeczne (pracownicy w sektorze publicznym, aktywiści, pracownicy w organizacjach pozarządowych - NGOs, przedsiębiorcy, osoby związane z kulturą, liderzy duchowni).

2. Diagnoza sytuacji migrantów przymusowych na terenie Krakowa (2023), Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Wiktor Magdziarz, Sylwia Szkołut, Svitlana Luchik-Musiyezdova.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane na zlecenie Żydowskiego Stowarzyszenia Czulent, w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie – Partycypacyjne opracowanie aktualizacji Program Otwarty Kraków”. Raport towarzyszy diagnozie sytuacji migrantów ekonomicznych i diagnozie sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych, jako jedno z trzech opracowań badawczych, które przygotowują grunt dla ewaluacji Programu „Otwarty Kraków” za lata 2016 – 2022. Szczegółowym celem badania, które wykonano na potrzeby przedstawianej w tym dokumencie diagnozy, była analiza sytuacji społecznej, ekonomicznej i kulturalnej migrantów przymusowych w Krakowie wraz z rozpoznaniem w powyższych obszarach potrzeb, które mogą zostać uwzględnione przy projektowaniu miejskich polityk publicznych, w szczególności przez Program „Otwarty Kraków”.

Wszystkie raporty są dostępne pod adresem internetowym:

<https://owim.uek.krakow.pl/index.php/publikacje/>.

Ponadto w ramach projektu zorganizowano następujące **spotkania i seminaria:**

1. 30 maja 2023 r. Joanna Sikorska, Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski „Nowi Polacy-krakowianie – naturalizacja i zakotwiczenie w przestrzeni miejskiej”. Seminarium poświęcone było raportowi Obserwatorium „Nowi Polacy-krakowianie – naturalizacja i zakotwiczenie w przestrzeni miejskiej”.
2. 16 marca 2023 r. Konrad Pędziwiatr, Jan Brzozowski, Marcin Stonawski „Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2022 roku”. Seminarium poświęcone było raportowi Obserwatorium „Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2022 roku”.
3. 19 stycznia 2023 r. Karolina Czerska-Shaw, Aneta Krzyworzeka-Jelinowska, Janusz Mucha „Mobilizacja pomocy w Krakowie po 24 lutego 2022 r.”. Seminarium poświęcone było raportowi Obserwatorium „Mobilizacja pomocy w Krakowie po 24 lutego 2022 r. Wyzwania i szanse zarządzania”.

Spotkania i seminaria są dostępne na stronie internetowej:

<https://owim.uek.krakow.pl/index.php/wydarzenia/>.

Krakowski Ambasador Wielokulturowości AD 2022

Tytuł „Krakowski Ambasador Wielokulturowości” przyznawany jest osobom lub podmiotom działającym na rzecz dialogu międzykulturowego w Krakowie. Został ustanowiony przez Radę Miasta Krakowa uchwałą nr LXXXV/2418/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie ustanowienia tytułu „Krakowski Ambasador Wielokulturowości” - kierującą się intencją wspierania działalności oraz inicjatyw mających na celu promowanie zróżnicowania kulturowego, etnicznego, wyznaniowego oraz integrację mieszkańców Krakowa i środowisk cudzoziemców. Wyróżnienie może być przyznawane osobom indywidualnym lub podmiotom, takim jak organizacja pozarządowa, instytucja, firma, czy grupa nieformalna.

Tytuł przyznaje Prezydent Miasta Krakowa na wniosek Kapituły Wielokulturowości, corocznie za poprzedni rok kalendarzowy. Kapituła Wielokulturowości powoływana jest co roku zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa.

W ramach V edycji Kapituła rozpatrywała 10 kandydatur w kategorii „Organizacja pozarządowa, instytucja, firma, grupa nieformalna” oraz 12 kandydatur osób indywidualnych. 5 września 2023 r. **statuetkę kolorowego Lajkonika** za działalność z 2022 r. w kategorii „Organizacja pozarządowa” odebrały: **Stowarzyszenie Willa Decjusza** oraz **British International School of Cracow** – Brytyjska Międzynarodowa Szkoła w Krakowie. W kategorii „Osoby indywidualne” nagrodzono **Jana Słowińskiego**, prezesa stowarzyszenia Rozstaje: U Zbiegu Kultur i Tradycji oraz **Jolantę Jurusik**, nauczycielkę w Szkole Podstawowej nr 7.

Kategoria: organizacja pozarządowa, instytucja, firma, grupa nieformalna

Stowarzyszenie Willa Decjusza

Stowarzyszenie Willa Decjusza od 27 lat prowadzi międzynarodową działalność na rzecz wielokulturowości, m.in. poprzez rozwój współpracy kulturalnej, ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtowanie postaw tolerancji. Działalność Stowarzyszenia ma interdyscyplinarny charakter i jest realizowana z udziałem przedstawicieli kultury, nauki i aktywistów – krakowian oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych. Stowarzyszenie w 2003 r. ustanowiło Polską Nagrodę im. Sérgio Vieira de Mello, przyznaną osobom i organizacjom pozarządowym za ich zasługi dla pokojowego współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur. We współpracy z Miastem zapoczątkowało realizację programu rezydencji dla artystów, którzy z powodu prześladowań nie mogą żyć i tworzyć we własnej ojczyźnie oraz organizowało Festiwal Wielokulturowy w Krakowie.

British International School of Cracow – Brytyjska Międzynarodowa Szkoła w Krakowie

Szkoła istnieje od 1995 r. i realizuje brytyjski program nauczania. Kształci dzieci i młodzież w wieku od 3 do 19 lat. Uczniami szkoły są dzieci cudzoziemców, pracowników korporacji zlokalizowanych w Krakowie. W minionym roku szkolnym w zajęciach uczestniczyło 230 uczniów z ponad 40 krajów świata, wielu kultur i religii. Szkoła organizuje szereg wydarzeń kultywujących tradycje wywodzące się z rodzimych krajów uczniów, jak również angażuje ich w przedsięwzięcia o typowo krakowskim, polskim rodowodzie (np. wystawa szopek

krakowskich, Parada Smoków, Szlachetna Paczka). Warto też dodać, że uczniowie szkoły tuż po wybuchu wojny zaangażowali się w pomoc dla uchodźców z Ukrainy, pracując m.in. jako tłumacze na dworcu, gdzie relokowano przyjezdnych.

Kategoria: osoba indywidualna

Jan Słowiński, prezes stowarzyszenia Rozstaje: U Zbiegu Kultur i Tradycji

Stowarzyszenie realizuje projekty kształtujące postawy tolerancji, integracji, międzykulturowego dialogu i porozumienia na gruncie sztuki. Jan Słowiński jest inicjatorem wielu przedsięwzięć i dyrektorem międzynarodowego festiwalu EtnoKraków/Rozstaje, który odbywa się od 1999 r. Od lat zaprasza do współpracy i promuje artystów z całego świata, z gatunku etno, world music i jazzu, przedstawicieli różnorodnych mniejszości. Jest kuratorem programowym krakowskiego klubu „Strefa” i redaktorem telewizyjnym magazynu folkowego „Studnia” (TVP). W 2013 r. został uhonorowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaczeniem Zasłużony dla Kultury Polskiej.

Jolanta Jurusik – nauczycielka historii, wiedzy o społeczeństwie i wychowania do życia w rodzinie w Szkole Podstawowej nr 7

W minionym roku szczególną opieką pedagogiczną otoczyła dzieci i młodzież uchodźczą, która przybyła do Krakowa po rozpoczęciu przez Rosję pełnoskalowej inwazji na Ukrainę. Nauczycielka realizuje projekty edukacyjne dla dzieci z różnych krajów, prowadzi zajęcia międzykulturowe i podejmuje działania integracyjne, współpracując z ośrodkami religijnymi, kulturalnymi, Urzędem Miasta Krakowa oraz Uniwersytetem Jagiellońskim.

Szkolenia dla urzędniczek i urzędników – współpraca z Międzynarodową Organizacją ds. Migracji

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM) we współpracy z Wydziałem Polityki Społecznej i Zdrowia przeprowadziła serię szkoleń z **zakresu kompetencji międzykulturowych i procesu integracji migrantów** w lokalnej społeczności. Szkolenie organizowane jest między innymi w ramach projektu Multisectoral Support To Enhance Integration Of Ukrainians And Third Country Nationals In Poland, finansowanego przez Rząd Japonii. Szkolenia zostały przeprowadzone w trzech etapach. Szkolenia obejmowały między innymi takie zagadnienia jak: poszerzenie wiedzy z zakresu różnic międzykulturowych, rozwijanie umiejętności rozpoznawania i pokonywania barier w komunikacji międzykulturowej, zapoznawanie się z różnicami w sposobie przekazywania informacji, rozwijanie umiejętności stosowania narzędzi efektywnej komunikacji w pracy w zespołach międzynarodowych i pracy z cudzoziemskimi beneficjentami.

Szkolenia realizowane były w trzech etapach:

- od lutego do maja 2023 r. – przeszkolono blisko 50 osób,
- od maja do czerwca 2023 r. – w szkoleniach wzięło udział kolejne 60 osób,
- grudzień 2023 r. – przeszkolono następne 40 osób.

Szkolenia w całości były finansowane przez IOM, która współpracuje z Miastem od 2020 r. Ze szkoleń skorzystali zarówno pracownicy Wydziałów Urzędu Miasta Krakowa, jak również miejskich jednostek organizacyjnych oraz placówek kulturalnych. Kolejna seria szkoleń została zaplanowana na rok 2024.

Sieć Miast Międzykulturowych

Program Miasta Międzykulturowe to wspólna inicjatywa Rady Europy i Komisji Europejskiej, której ideą jest wzmocnienie i wspieranie działań społeczności lokalnych w celu lepszego wykorzystania ich różnorodności kulturowej. Program jest obecnie wdrażany przez ponad 163 miasta w Europie, a także poza naszym kontynentem m.in. w Australii, Kanadzie, Japonii, Izraelu, Meksyku, Maroku i w Stanach Zjednoczonych. Kraków jest 144 miastem, które dołączyło do Programu. Więcej informacji o Programie znajduje się pod adresem internetowym: <https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/>.

Sześć miast, w tym **Kraków**, wypełniło **Index ICC** - kwestionariusz składający się z kilkudziesięciu pytań, przygotowanych przez ekspertów Programu Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy (ICC) (<https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/about-the-index4>). Kwestionariusz ICC składa się z 90 pytań podzielonych na 12 obszarów z zakresu demografii, partycypacji, edukacji, mediacji, komunikacji, języka, procedur, zarządzania i współpracy międzynarodowej.

Indeks wypełniony o dane zebrane z Krakowa, został przesłany w grudniu 2023 r. do sekretariatu Miast Międzykulturowych, gdzie następuje analiza przez centrum statystyczne. Na podstawie uzyskanych danych, eksperci ICC przygotowują raport oceniający postępy i dotychczasowe osiągnięcia Krakowa w zakresie różnorodności i wielokulturowości.

Wyniki raportu zostaną porównane z innymi miastami, podobnymi do Krakowa pod względem wielkości. Rok 2023 upłynął również pod znakiem dalszego wsparcia ze strony miast ICC dla ukraińskich członków oraz przyjmowania osób uciekających z Ukrainy po agresji wojskowej Federacji Rosyjskiej, która rozpoczęła się w lutym 2022 r.

Miniony rok upłynął również pod znakiem dalszego wsparcia ze strony miast ICC dla ukraińskich członków oraz przyjmowania osób uciekających z Ukrainy po agresji wojskowej Federacji Rosyjskiej, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 r.

W ramach współpracy Council of Europe's ICC Programme, OSCE-ODIHR, UNHCR and OECD z Unią Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza (UMP), przeprowadzono 6 sesji szkoleniowych dla polskich pracowników samorządowych, w których wzięli również udział przedstawiciele i przedstawicielki Urzędu Miasta Krakowa (5 osób).

14 i 15 listopada 2023 r., przedstawicielka Krakowa uczestniczyła w corocznym spotkaniu koordynatorów Programu ICC, które odbyło się w Bilbao, w Hiszpanii <https://rm.coe.int/0900001680ae558b>.

Wspólne działania i projekty partnerskie z organizacjami pozarządowymi i instytucjami

W 2023 r. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia był partnerem w największym, w Europie Środkowo-Wschodniej konferencji poświęconej różnorodności i inkluzji D&I Changemakers Conference. Konferencja odbyła się 6 i 7 grudnia 2023 r. D&I Changemakers to globalna konferencja przeznaczona dla top menedżerów, D&I lub HR menedżerów, ekspertów D&I, liderów oraz członków sieci pracowniczych i osób zainteresowanych tematyką diversity & inclusion. Na podstawie umowy partnerskiej zawartej z Fundacją Diversity Hub, organizatorowi zapewnione zostało przez GMK wsparcie w transmisji on-line konferencji oraz działaniach informacyjno-promocyjnych.

Zespół Unii Metropolii Polskich ds. Migracji i Integracji

Kraków jest czynnym członkiem Unii Metropolii Polskich i bierze udział w cyklicznych spotkaniach Zespołu ds. migracji i integracji.

W ramach Zespołu UMP ds. Migracji i Integracji realizowano partnerstwa, których celem było wskazanie ekspertom akademickim ekspertów samorządowych do spraw migracji, a także wzajemna komunikacja i wymiana doświadczeń w zakresie pracy z migrantami. Unia Metropolii Polskich była partnerką projektu realizowanego przez Ośrodek Badań nad Migracjami, w ramach którego przeprowadzono serię webinarów pt. „Migracje i miasta”, z udziałem przedstawicieli miast UMP, w tym Krakowa. W ramach projektu badawczego pt. „Challenges, Opportunities and Prospects of Community Sponsorship” (COPOCS), realizowanego przez Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, we współpracy z badaczami z Kanady, Wielkiej Brytanii i Niemiec, przedstawiciele Zespołu UMP ds. M&I uczestniczyli w dyskusji i opiniowaniu możliwości wdrożenia na poziomie lokalnym programów społecznego sponsoringu uchodźców (community/refugee sponsorship), realizowanych w partnerstwach publiczno-prywatnych.

W ramach patronatu UMP nad III Forum Współpracy i Integracji przedstawiciele miast UMP, w tym Krakowa, brali udział w panelu dyskusyjnym pt. „Samorzady i organizacje społeczne razem zmieniają świat”.

Członkowie i członkinie Zespołu UMP ds. M&I na bieżąco wymieniali między sobą doświadczenia współpracy z organizacjami międzynarodowymi pomocowymi (UNICEF, PCPM, UNHCR i inne) a także potrzebami i problemami występującymi w codziennej pracy. Zgłaszali m.in. uwagi i postulaty legislacyjne, dotyczące pomocy obywatelom Ukrainy przybyłym do Polski w związku z wybuchem wojny w ich ojczyźnie.

Projekty realizowane w 2023 r., w które zaangażowani byli członkowie i członkinie Zespołu UMP ds. M&I.

Unii Metropolii Polskich była partnerką stowarzyszoną w projekcie pn. „Let's Empower, Participate and Teach Each Other to Hype Empathy. Challenging discourse about Islam and Muslims in Poland”.

Projekt był realizowany w 2023 r. w ramach programu pn. „Obywatele, Równość, Prawa i Wartości” (CERV).

Projekt realizowało konsorcjum stworzone przez dwie uczelnie – Szkoła Główna Handlowa i Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie oraz trzy organizacje pozarządowe - INDID, IBiRM i Kobiety Wędrownie. W ramach projektu, w miastach UMP (także w Krakowie), były realizowane warsztaty partycypacyjne dla urzędników miejskich na temat podstawowych informacji o islamie, z udziałem przedstawiciela/przedstawicielki lokalnej społeczności muzułmańskiej.

Unia Metropolii Polskich była ponadto partnerką Akademii Integracji Migrantów i Uchodźców w Polskich Miastach. Akademia to seria szkoleń, które współorganizuje UMP, które wykorzystują wiedzę i doświadczenie czterech głównych organizacji międzynarodowych: Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR), Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców (UNHCR), Rady Europy oraz Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), aby pomóc administracji miejskiej. W 2023 r. odbyły się cztery takie szkolenia, w których udział brali m.in. przedstawiciele Krakowa.

Inicjatywa lokalna i budżet obywatelski

Referat ds. Partycypacji i Dialogu Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia udostępnił informatory nt. procesu konsultacji, procedury budżetu obywatelskiego oraz inicjatywy lokalnej, przetłumaczone na język angielski, rosyjski i ukraiński.

Konsultacje opublikowane zostały pod adresem internetowym: http://obywatelski.krakow.pl/243496,artykul,konsultacje_spoleczne.html/255400,artykul,for_foreigners.html.

- Inicjatywa lokalna: http://obywatelski.krakow.pl/start/253766,artykul_for_foreigners.html.
- Budżet Obywatelski: <https://budzet.krakow.pl/> (zakładka po prawej stronie „For Foreigners”). Jak w latach poprzednich, w dalszym ciągu do głosowania w Budżecie Obywatelskim obcokrajowcy nie potrzebują PESEL, zostaje im nadawany kod identyfikacyjny. Liczba osób, które głosowały w budżecie obywatelskim 2023 r. za pośrednictwem kodu identyfikacyjnego – 10.

W ramach **Miejsca Aktywności Mieszkańców** realizowane były **lekcje języka polskiego dla osób uchodźczych z Ukrainy**, w których udział wzięło **1312 osób**.

Przygotowanie nowego programu „Otwarty Kraków” na lata 2024 – 2028

W pierwszym kwartale 2023 r. rozpoczęto proces ewaluacyjny, mający na celu aktualizację Programu „Otwarty Kraków”.

Ewaluacja została zrealizowana w ramach powierzonego zadania publicznego pn. „Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz

przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie - Partycypacyjne opracowanie aktualizacji Programu Otwarty Kraków”, które było prowadzone przez Żydowskie Stowarzyszenie Czulent, Internationaler Bund Polska oraz Fundację „Instytut Polska - Ukraina”, przy wsparciu Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji.

Ewaluację Programu „Otwarty Kraków” przeprowadzono w 3 etapach, w skład których weszły analiza danych zastanych (Desk Research), wywiady pogłębione (In-Depth Interview - IDI) oraz badanie ankietowe online (Computer Assisted Web Interview - CAWI). Wyniki raportu zostały przedstawione w raporcie pn. „Ewaluacja Programu Otwarty Kraków”.

Diagnoza przeprowadzona w ramach ewaluacji obejmowała analizę sytuacji społecznej, ekonomicznej, kulturalnej przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców mieszkających w Krakowie wraz z rozpoznaniem potrzeb ww. grup.

Diagnoza została przeprowadzona dla trzech grup takich jak: mniejszości narodowe i etniczne w Krakowie, społeczności migrantów ekonomicznych, społeczności migrantów przymusowych, czyli osób uchodźczych.

Diagnozy wraz z rekomendacjami dla aktualizacji Programu „Otwarty Kraków” zostały przedstawione w 3 publikacjach, tj. „Diagnoza sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie”, „Diagnoza potrzeb i oczekiwań migrantów ekonomicznych wobec integracji miejskiej” oraz „Diagnoza sytuacji migrantów przymusowych na terenie Krakowa”.

W oparciu o powyższe działania, a także spotkania z przedstawicielami i przedstawicielkami organizacji pozarządowych, lokalnymi aktywistami i aktywistkami spotkań oraz przedstawicielami i przedstawicielkami poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Krakowa opracowane zostały rekomendacje dla Programu „Otwarty Kraków”.

Komunikacja i strona internetowa Otwarty Kraków

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia kontynuował prowadzenie miejskiego portalu internetowego „Otwarty Kraków”, poświęconego tematyce cudzoziemców w Krakowie pod adresem www.otwarty.krakow.pl oraz funpage OtwartyKrakow. Portal jest prowadzony w czterech językach: polskim, ukraińskim, angielskim i rosyjskim. Na bieżąco publikowane były informacje z Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców oraz innych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych o prowadzonych działaniach, organizowanych spotkaniach i innych wydarzeniach, tj. warsztaty, spacer tematyczne, konferencje. W portalu umieszczano dokumenty, wydawnictwa i procedury Urzędu Miasta Krakowa, które zostały przetłumaczone przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia oraz inne jednostki. Zorganizowano szkolenie z obsługi portalu dla redaktorów spoza UMK.

Od ponad czterech lat działa funpage „ProgramOtwartyKrakow”, który był wykorzystywany głównie do komunikowania wydarzeń, które dotyczą swoją tematyką wielokulturowości lub też popularyzują kultury mniejszości narodowych i etnicznych.

Informatory w językach obcych, tłumaczenia

W roku 2023 r. został przygotowany i wydrukowany **Przewodnik dla cudzoziemców. Kraków - miasto dla każdego!**

Przewodnik został opracowany i przygotowany w ramach zadania zleconego, w otwartym konkursie ofert. Wyłonionym w konkursie realizatorem zadania została Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja.

Przewodnik został opracowany i wydany w czterech wersjach językowych: polskiej, angielskiej, ukraińskiej i rosyjskiej. Przewodnik, w formie pliku pdf, można pobrać ze strony internetowej: https://otwarty.krakow.pl/cudzoziemcy_w_krakowie/280601.artykul.krakow_-_miasto_dla_kazdego_przewodnik_dla_cudzoziemcow.html.

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK przetłumaczył na język ukraiński publikację „**Kraków 2024. Instrukcja obsługi**”, przygotowaną przez Wydział Komunikacji Społecznej UMK. W publikacji znajdują się niezbędne informacje na temat Miasta i funkcjonowania Urzędu Miasta Krakowa. Na jej łamach w przystępny sposób wyjaśniono, które Wydziały zajmują się poszczególnymi rodzajami spraw, podano ważne adresy i telefony, a wszystko dopełniono ciekawostkami. W broszurze znalazły się najważniejsze tematy związane z życiem w stolicy Małopolski – edukacją, ochroną zdrowia, pomocą społeczną, bezpieczeństwem, kulturą, sportem i rekreacją. Publikacja w języku ukraińskim została udostępniona on-line w MPI „Magiczny Kraków” (<https://www.krakow.pl/>) oraz portalu „Otwarty Kraków” (<https://otwarty.krakow.pl/>).

Wydział Organizacji i Nadzoru UMK w 2023 r. zweryfikował opinie Wydziałów – właścicieli usług (procedur zewnętrznych) - na temat potrzeb przetłumaczenia kart opisu usług na język ukraiński. Wskazano ok. 60 procedur, których karty zostały skierowane do przetłumaczenia. W połowie stycznia 2023 r. przygotowany został pakiet kart usług w języku ukraińskim. Prowadzono prace techniczne w kierunku umożliwienia publikacji kart usług w językach obcych w portalach PEU (Portal Elektronicznych Usług Publicznych Miasta Krakowa) i Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa (tu docelowo z wykorzystaniem aplikacji STRATUS). Równolegle przygotowywano instrukcję dla redaktorów BIP MK, jak poprawnie dołączyć obcojęzyczne wersje kart usług do opisów proceduralnych. Weryfikacja popularności wśród obcojęzycznych mieszkańców Krakowa usług oferowanych przez Gminę Miejską Kraków, została wprowadzona jako stałe zadanie Menedżera Portfela Usług oraz Oddziału Społeczeństwa Informacyjnego w Wydziale Organizacji i Nadzoru UMK, w ramach wdrożenia Strategii Usług.

Koordynatorzy ds. współpracy przy realizacji Programu „Otwarty Kraków”

24 listopada 2023 r. Prezydent Miasta Krakowa podpisał **zarządzenie nr 3487/2023 w sprawie realizacji Programu „Otwarty Kraków” oraz współpracy Gminy Miejskiej Kraków**

z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i podmiotami prywatnymi w zakresie wzmocnienia polityki otwartości miasta Krakowa na przedstawicieli mniejszości narodowych, etnicznych i cudzoziemców oraz usprawnienia przepływu informacji zewnętrznej i wewnętrznej dotyczącej tej współpracy. Na mocy ww. zarządzenia Wydziału UMK oraz miejskie jednostki organizacyjne wyznaczyły Koordynatora/Koordynatorów ds. współpracy przy realizacji Programu „Otwarty Kraków” z Wydziałem Polityki Społecznej i Zdrowia, odpowiedzialnych m.in. za monitorowanie, koordynację, wzmocnianie oraz inicjowanie działań, wynikających z realizacji Programu.

Harmonogram realizacji Programu „Otwarty Kraków” w 2023 r.

Zadanie priorytetowe:	Działania:	Termin realizacji	Nazwa produktu	Zrealizowane działania 2023 r.
1) budowanie Urzędu przyjaznego cudzoziemcom, mniejszościom narodowym i etnicznym poprzez równy dostęp do usług i świadczeń oferowanych przez Gminę	a) uruchomienie punktu informacyjnego, w którym będą udzielane porady w językach obcych	do 31 grudnia 2018 r.	uruchomiony punkt informacyjny	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. działa Centrum wielokulturowe z Punktem Informacyjnym dla Obcokrajowców, prowadzone przez NGOs, w ramach zleconego zadania publicznego w trybie otwartego konkursu ofert. Podmiot prowadzący: Fundacja Internationaler Bund Polska i Fundacja ZUSTRICZ.

	b) przetłumaczenie i opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa procedur administracyjnych, z którymi mogą mieć styczność osoby obcojęzyczne	do 31 grudnia 2017 r.	zestawianie procedur przetłumaczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa	Przetłumaczone procedury są opublikowane w portalu „Otwarty Kraków”.
	c) podjęcie współpracy z partnerami w celu przygotowania pakietu powitalnego dla cudzoziemców obejmującego broszurę informacyjną	działanie o charakterze ciągłym	pakiet powitalny dla cudzoziemców	Zlecono opracowanie nowego Przewodnika dla obcokrajowców w ramach otwartego konkursu ofert. Publikacja Poradnika „Witajcie w Krakowie” w portalach miejskich, na stronach www.otwarty.krakow.pl, BIP MK.

	d) prowadzenie szkoleń dla pracowników samorządowych z zakresu budowania urzędu przyjaznego cudzoziemcom, mniejszościom narodowym i etnicznym oraz szkoleń z komunikacji międzykulturowej	działanie o charakterze ciągłym	przeprowadzone szkolenia	Szkolenia w ramach projektu „Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie”, webinar ICC dotyczący „antyrumours politics”.
2) budowa instytucjonalnych ram współdziałania pomiędzy przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców a jednostką samorządu terytorialnego	a) powołanie zespołu interdyscyplinarnego do spraw współpracy na rzecz realizacji Programu, którego skład i zadania określi Prezydent Miasta Krakowa w drodze zarządzenia	do 31 grudnia 2016 r.	zarządzenie powołujące zespół interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu	Zarządzenie nr 3845/2021 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 30 grudnia 2021 r. uchylające zarządzenie nr 803/2021 Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie <i>powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”</i> . Zespół zakończył swoją pracę w grudniu 2021 r., po zrealizowaniu zadań wynikających z zarządzenia.
	b) wskazanie przez Prezydenta Miasta Krakowa komórki organizacyjnej Urzędu odpowiedzialnej za wspieranie inicjatyw i współpracy z przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców	do 31 grudnia 2016 r.	zarządzenie Prezydenta dotyczące zadań Zastępcy Prezydenta.	Zarządzenie nr 963/2021 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 kwietnia 2021 r. w sprawie <i>podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia - zakresu działania Referatu ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej (SZ-07)</i> .

	c) współpracę komórki organizacyjnej Urzędu, o której mowa w pkt. 2) z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu i miejskimi jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i służbami działającymi na terenie Gminy, w tym z instytucjami kulturalno-oświatowymi oraz z wyższymi uczelniami	działanie o charakterze ciągłym	spotkania, konferencje i inne wydarzenia	Opis konferencji i wydarzeń znajduje się w sprawozdaniu. Kontynuowano współpracę z wydziałami UMK i MJO w zakresie realizacji Programu.
3) stworzenie społecznej platformy konsultacji i rozwoju polityki otwartości na wielokulturowość i integrację	a) opracowanie kampanii społecznej uświadamiającej wartość, jaką czerpie społeczność lokalna z różnorodności i wielokulturowości wraz ze stworzeniem osobnego serwisu internetowego poświęconego zjawisku imigracji	do 31 grudnia 2018 r.	konspekt kampanii społecznej	W roku 2023, we współpracy z amerykańską organizacją National Democratic Institute z Waszyngtonu, w ramach wsparcia polskich miast, które przyjęły największą liczbę uchodźców z Ukrainy przeprowadzono kampanię społeczną „Dobro za Dobro”.
	b) powołanie kapituły, która będzie przyznawała „logo wielokulturowości” instytucjom działającym na rzecz tolerancji oraz przeciwdziałania incydentom o charakterze dyskryminacyjnym w Gminie	do 31 grudnia 2017 r.	projekt uchwały powołującej kapitułę, która będzie przyznawała logo wielokulturowości	Zarządzenie nr 1285/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie powołania Kapituły Wielokulturowości opiniującej kandydatury do tytułu „Krakowski Ambasador Wielokulturowości A.D. 2022”.

4) kształtowanie odpowiedzialności społecznej podmiotów prywatnych w politykach Gminy	a) wprowadzenie do umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia zawieranych przez Gminę obowiązkowego zapisu dotyczącego klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy	po 31 grudnia 2016 r. działanie o charakterze ciągłym	umowy zawierające zapis dotyczący klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy	Wprowadzono zapisy antydyskryminacyjne do umów użyczenia, dzierżawy, najmu. Pełna informacja w sprawozdaniu.
	b) nawiązanie współpracy z podmiotami prywatnymi w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz otwartości wobec innych kultur i narodowości	działanie o charakterze ciągłym	komunikaty i informacje przekazywane do podmiotów prywatnych; spotkania informacyjne	W 2023 r. kontynuowano współpracę z podmiotami prywatnymi w kontekście działań na rzecz osób uchodźczych z Ukrainy.
5) wdrażanie mechanizmów reakcji na incydenty o charakterze dyskryminacyjnym jako elementu polityki inkluzywnej oraz budowanie świadomości międzykulturowej mieszkańców	a) pozyskiwanie bieżących statystyk dotyczących przestępstw i naruszeń prawa powodowanych rasizmem lub ksenofobią	działanie o charakterze ciągłym	przekazane informacje (np. komunikaty prasowe, wysłanie newslettera, ogłoszenia)	Regularnie są pozyskiwane statystyki z Policji i Straży Miejskiej Miasta Krakowa. Część informacji została zawarta w sprawozdaniu.
	b) organizacja wydarzenia nawiązującego do idei wielokulturowości np. w postaci wernisaży, konferencji lub cyklicznych festiwali	działanie o charakterze ciągłym	zrealizowane wydarzenie	Zorganizowano konferencje, wystawy oraz inne wydarzenia kulturalne i edukacyjne. Szczegóły zostały umieszczone w sprawozdaniu.

	c) wspieranie organizacji pozarządowych	działanie o charakterze ciągłym	realizacja co roku otwartego konkursu ofert bądź innego trybu zlecenia zadania publicznego organizacjom pozarządowym	Zabezpieczono środki na prowadzenie Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w językach obcych. W 2023 r. zrealizowano konkretne działania z udziałem organizacji pozarządowych w trybie otwartych konkursów ofert oraz a trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - szczegóły w sprawozdaniu.
	d) informowanie o możliwości inicjowania procesu nadawania nazw ulic, placów odnoszących się do cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych oraz promowanie miejsc już istniejących, tak by zapewnić udział w zbiorowej pamięci i zachowaniu tożsamości przy jednoczesnym krzewieniu wiedzy o tych miejscach wśród mieszkańców Krakowa	działanie o charakterze ciągłym	przekazane informacje (np. komunikaty prasowe, wysłanie newslettera, ogłoszenia)	Zapoznano się z procedurą zewnętrzną dotyczącą nazewnictwa ulic, alei, mostów, placów, osiedli, parków, bulwarów i skwerów. W 2023 r. nie podjęto żadnej uchwały nawiązującej w nazwie ulicy do idei wielokulturowego Krakowa.
	e) kształtowanie wrażliwości na różnorodność kulturową oraz umiejętności używania języka wrażliwego w kontekście różnic rasowych, etnicznych i narodowościowych	działanie o charakterze ciągłym	przeprowadzone szkolenia	Szkolenia zostały przeprowadzone w ramach współpracy z Międzynarodową Organizacją ds. migracji – szczegóły w sprawozdaniu.

	f) prowadzenie działań mających na celu wsparcie organizacji zajęć szkolnych i projektów edukacyjnych, które poświęcone są wielokulturowemu dziedzictwu Miasta	działania o charakterze ciągłym	zrealizowane projekty	Realizowano działania na rzecz asystentów międzykulturowych. Finansowano działania projektów oraz konkursy edukacyjne realizowane w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – opisy w sprawozdaniu.
	g) przeprowadzenie konkursu skierowanego do dzieci przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych z zakresu wiedzy o historii Krakowa	działanie o charakterze ciągłym	konkurs dla dzieci cudzoziemców z wiedzy o Krakowie	Zabezpieczono środki budżetowe w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia na działania edukacyjne w trybie art. 19a ww. ustawy.
	h) przeprowadzenie konkursu wśród uczniów krakowskich szkół z zakresu wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków	działanie o charakterze ciągłym	konkurs dla dzieci krakowskich szkół z wiedzy o innych narodowościach	Zabezpieczono środki budżetowe w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, które zostały wykorzystane przez organizacje pozarządowe na działania edukacyjne - tryb art. 19a ww. ustawy. Żadna z organizacji nie złożyła oferty na realizację takiego zadania.
	i) obejmowanie patronatem oraz udzielanie innych form wsparcia dla projektów, inicjatyw artystycznych, kulturalnych, naukowych i edukacyjnych poświęconych wielokulturowemu dziedzictwu Miasta	działanie o charakterze ciągłym	nadany patronat	Procedura nadawania patronatu Prezydenta Miasta dostępna pod adresem internetowym: https://peu.um.krakow.pl/usluga/-/usluga/KP-2 .

	j) zapewnienie prawidłowego przebiegu imprez masowych	działanie o charakterze ciągłym	zapisy w regulaminach imprez w obiektach należących do Gminy zakazujące zachowań o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym	W realizacji, do wprowadzenia w kolejnych latach.
6) dbałość o jakość i estetykę przestrzeni publicznej	a) kontynuowanie prac przez Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów w Krakowie powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa	działanie o charakterze ciągłym	dokumenty potwierdzające pracę Zespołu	Szczegóły na temat działań Zespołu Zadaniowego ds. Ograniczenia Bazgrołów zostały zawarte w sprawozdaniu z prac Zespołu złożonym do Prezydenta Miasta Krakowa.
	b) utworzenie Zespołu Operacyjnego Straży i Policji do ścigania sprawców aktów wandalizmu, w szczególności znaczących budynki bazgrołami	do 31 grudnia 2016 r.	dokument potwierdzający powołanie Zespołu	Działa i jest realizowane POROZUMIENIE o WSPÓŁPRACY PARTNERSKIEJ przy realizacji Programu „Otwarty Kraków” w zakresie ścigania sprawców aktów wandalizmu, w szczególności znaczących budynki bazgrołami zawarte przez Straż Miejską i Policję 30 grudnia 2016 r.
	c) organizacja społeczności lokalnej wokół idei ochrony przestrzeni publicznej przed bazgrołami	działanie o charakterze ciągłym	notatki prasowe, sprawozdania ze spotkań z mieszkańcami	Akcja społeczna ograniczona ze względu na pandemię oraz działania na rzecz uchodźców z Ukrainy, aktywność realizowana głównie poprzez media społecznościowe.

d)	opracowanie systemu promowania aktywnych postaw właścicieli nieruchomości, którzy zadbają, aby ich budynki były wolne od bazgrołów	do 31 grudnia 2016 r.	dokument opisujący system promowania aktywnych postaw właścicieli nieruchomości	Straż Miejska w Krakowie, udostępniła na swojej stronie „Poradnik dla właścicieli nieruchomości uszkodzonych przez bazgroły lub nielegalne ogłoszenia i plakaty”.
e)	zaangażowanie i promowanie podmiotów prywatnych współpracujących z Gminą na rzecz likwidacji bazgrołów	działanie o charakterze ciągłym	dokumenty potwierdzające współpracę gminy z firmami	Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów ściśle współpracuje z firmą, która pokrywa elewacje farbą antygraffiti.
f)	wspieranie działań na rzecz instalowania monitoringu wizyjnego, oświetlenia wzbudzanego ruchem oraz przygotowanie katalogu rekomendacji pozwalających aktywnie przeciwdziałać aktom wandalizmu na budynkach	działanie o charakterze ciągłym	katalog rekomendacji	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w ramach Zespołu Zadaniowego ds. realizacji wyników referendum przygotował rekomendacje i wytyczne obejmujące zagadnienia dalszej rozbudowy systemu monitoringu przestrzeni publicznej w Krakowie.
g)	zaangażowanie mieszkańców Krakowa w tym w szczególności uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a także młodzieży akademickiej w działania na rzecz usuwania bazgrołów	działanie o charakterze ciągłym	komunikaty i informacje przekazywane do szkół i uczelni	Działania Straży Miejskiej w ramach profilaktyki społecznej - zajęcia w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i innych placówkach; organizowano akcje usuwania bazgrołów z udziałem uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Szczegóły w sprawozdaniu.

	h) przekazywanie przestrzeni artystom celem stworzenia profesjonalnych murali i legalnego graffiti oraz organizacja konkursów w ww. zakresie	działanie o charakterze ciągłym	dokument określający zasady organizacji konkursów murali artystycznych	Zespół ds. Murali rozpoczął pracę na początku kwietnia 2022 r. W 15 lipca 2022 r. Prezydent Miasta Krakowa podpisał zarządzenie nr 2010/2022 w sprawie wprowadzenia procedury określającej zasady opiniowania wniosków dotyczących murali na obszarze Gminy Miejskiej Kraków, a we wrześniu została udostępniona procedura (KD-24), zgodnie z którą każdy zainteresowany może teraz w łatwy sposób zgłosić sprawę Zespołowi ds. Murali w Gminie Miejskiej Kraków.
	i) organizacja banku informacji o miejscach gdzie znajdują się znaczone elewacje oraz działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących skutków prawnych wynikających z niszczenia budynków i innych elementów przestrzeni miejskiej bazgrołami	działanie o charakterze ciągłym	dokument określający zasady organizacji banku informacji o miejscach, gdzie znajdują się znaczone elewacje oraz konspekt działań edukacyjno-informacyjnych	Na stronie internetowej Straży Miejskiej mieszkańcy mogą zgłaszać znaczone elewacje; znajdują się tam informacje dotyczące skutków prawnych wynikających z niszczenia budynków i innych elementów przestrzeni miejskiej bazgrołami. http://strazmiejska.krakow.pl/nasze_dzialania/214760,artykul,walka_z_bazgroalami.html
	j) promowanie i podkreślanie znaczenia stref wolnych od bazgrołów w kontekście wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa	działanie o charakterze ciągłym	notatki prasowe, materiały ulotne dot. stref wolnych od bazgrołów	Notki prasowe i posty na portalu Facebook sygnowane przez Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów.
7) przystąpienie do Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy	a) przygotowanie projektu uchwały Rady Miasta Krakowa.	do 31 grudnia 2018 r.	projekt uchwały RMK w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej	Kraków przystąpił do Sieci Miast Międzykulturowych w grudniu 2020 r.

i Komisji Europejskiej			Kraków do Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy i Komisji Europejskiej	
------------------------	--	--	--	--

Podsumowanie

Wdrażając uchwałę nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa z dnia września 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu „Otwarty Kraków”, zrealizowano w 2023 r. m.in. następujące działania:

- W 2023 r. zwiększono środki zaplanowane na dotacje dla organizacji pozarządowych, w ramach otwartych konkursów ofert i tzw. małych grantów, w obszarach „działalność na rzecz integracji cudzoziemców” oraz „działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych i języka regionalnego”;
- Kontynuowano działalność Centrum Wielokulturowego oraz Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w Krakowie, obsługującego mieszkańców w językach obcych;
- Przyznano tytuły Krakowskich Ambasadorów Wielokulturowości AD 2022;
- Kontynuowano działania Krakowa w Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy oraz przesłano do analizy Index ICC;
- Kontynuowano współpracę na rzecz i ze społecznością romską w Krakowie i z Wydziałem Edukacji UMK - głównie w zakresie wsparcia asystentów edukacji romskiej;
- Wprowadzono do kolejnych umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia zawieranych przez Gminę obowiązkowy zapis dotyczący klauzul antydyskryminacyjnych,
- Zrealizowano następujące mierniki Programu „Otwarty Kraków” (zgodnie z uchwałą nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa z dnia września 2016 r.) – niektóre dane są szacunkowe:

Lp.	Nazwa miernika	Wartość
1	Wysokość środków finansowych zaangażowanych przez Gminę na rzecz realizacji Programu	1 408 979,77 zł ³
2	Liczba wydarzeń związanych z ideą wielokulturowości	min. 400 ⁴
3	Liczba wydarzeń zorganizowanych na terenie Krakowa związanych z działaniami Programu	30 ⁵
4	Liczba organizacji pozarządowych uczestnicząca w realizacji Programu	ok. 50 ⁶
5	Liczba beneficjentów korzystających z pomocy Punktu Informacyjnego	5152 ⁷
6	Liczba przetłumaczonych procedur na języki obce	ponad 50 ⁸

³ Środki przeznaczone na otwarte konkursy ofert i tryb art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w planie finansowym Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia - Referatu ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej.

⁴ Miernik obejmuje wydarzenia kulturalne, integrujące, wspierane przez Gminę i realizowane z budżetu Programu „Otwarty Kraków”, jak również wspierane wyłącznie medialnie. Wpisano minimalną wartość, szacowaną obliczoną na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu.

⁵ Ujęto wydarzenia finansowane bezpośrednio ze środków Programu „Otwarty Kraków” w formie zadań zleconych (konkursy ofert i małe granty), nie ujęto wydarzeń finansowanych ze środków UE ani działań stałych Referatu ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej (np. Krakowski Ambasador Wielokulturowości).

⁶ Wliczono w zestawieniu zarówno organizacje bezpośrednio realizujące zadania finansowane przez Gminę Miejską Kraków, laureatów KAW z 5 edycji.

⁷ W Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców w roku 2022: 18 872 obcokrajowców uzyskało informację na temat spraw życia codziennego oraz prawnych aspektów życia w Polsce, bezpośrednio od konsultanta lub zdalnie. Ze względu na ogłoszony stan pandemii forma spotkań została okresowo zmieniona na formę online.

7	Liczba podmiotów (wymienionych w rozdziale V) zaangażowanych w realizację Programu	ok. 200 ⁹
8	Liczba zrealizowanych produktów Programu	31 ¹⁰
9	Liczba wydarzeń związanych z ograniczaniem bazgrołów	775 ¹¹
10	Liczba osób zaangażowanych w działania na rzecz ograniczania bazgrołów	kilkanaście ¹²
11	Liczba zarejestrowanych zgłoszeń bazgrołów	1013

⁸ Ujęto procedury opublikowane na stronie www.otwarty.krakow.pl w wersjach obcojęzycznych (stan na 11 kwietnia 2024 r.)

- 62 procedury – dla wersji angielskiej;
- 56 procedur – dla wersji ukraińskiej;
- 51 procedur – dla wersji rosyjskiej.

⁹ Wliczono w zestawieniu zarówno organizacje bezpośrednio realizujące zadania finansowane przez Gminę Miejską Kraków, jak również laureatów KAW z 4. edycji, Zespół badaczy OWIM, asystentów międzykulturowych i romskich, Zespół Centrum Wielokulturowego, Policję, Wydziały UMK i MJO.

¹⁰ Vide produkty w harmonogramie Programu.

¹¹ Na podstawie danych ze Straży Miejskiej w 2023 r. doprowadzono do usunięcia 775 nielegalnych napisów i bazgrołów.

¹² Osoby zaangażowane w usuwanie nielegalnego graffiti.